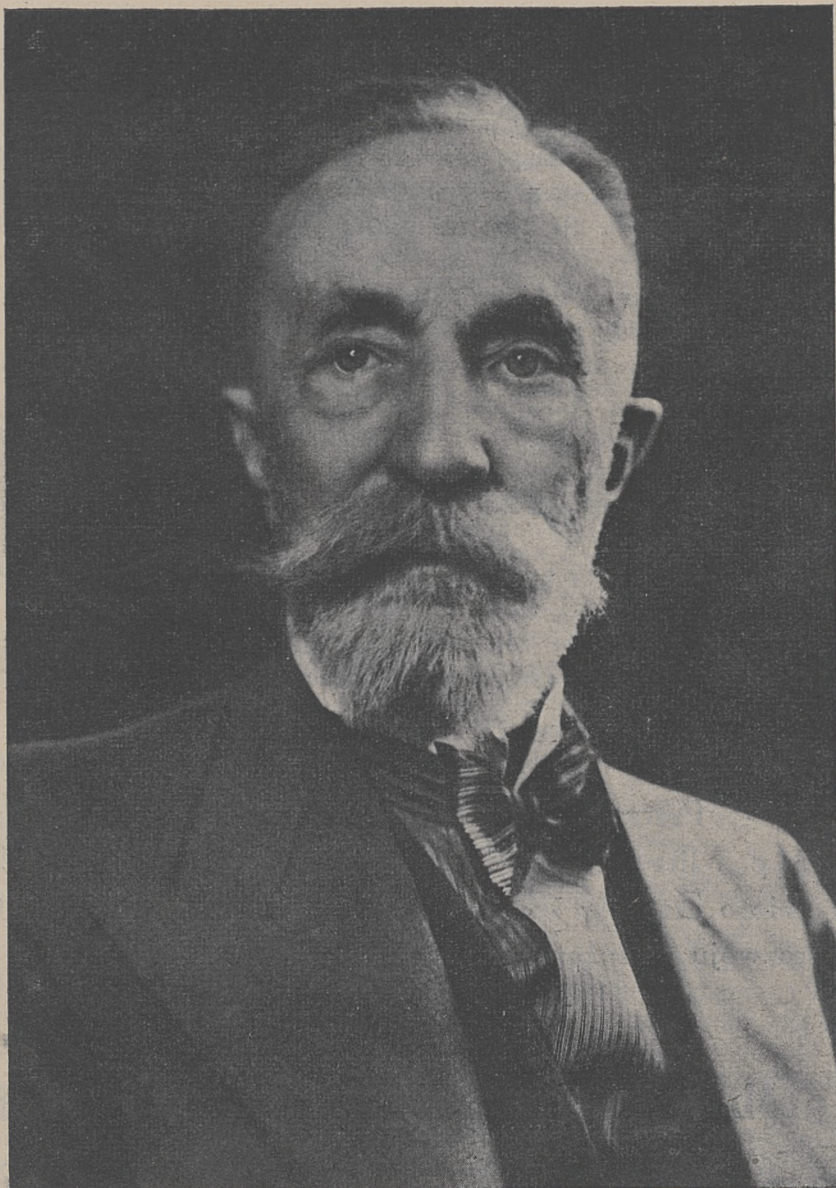
Rok XIII. Warszawa, dnia 5 maja 1937 r. Nr. 9

OSZCZĘDNOŚĆ

DWUTYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWIE ORGANIZACJI OSZCZĘDNOŚCI W POLSCE
ORGAN ZWIĄZKU KOMUNALNYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI W WARSZAWIE

Ś. P. MIECZYSŁAW SZCZEPKOWSKI

Ś. p. MIECZYSŁAW SZCZEPKOWSKI

W czwartek dn. 22 kwietnia zmarł w Warszawie po długiej chorobie ś. p. Mieczysław Szczepkowski, naczelny dyrektor K. K. O. m. st. Warszawy, prezes Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie i członek Rady Związku Związków K. K. O. ś. p. Mieczysław Szczepkowski urodził się w dniu 2 sierpnia 1862 r. w Żeleźnicy na Wołyniu. Średnią Szkołę Realną ukończył w Równem, zaś studia uniwersyteckie początkowo odbywał w Kijowie, kończył zaś w Kazaniu, dokąd za pracę narodową w nielegalnej organizacji studentów Polaków Uniwersytetu Kijowskiego został zesłany w roku 1883.

W roku 1884 pracuje w Warszawie w redakcji pisma „Ateneum", następnie zaś jako administrator dóbr Ks. Lubomirskich w Równem prowadzi wspólnie ze Stanisławem Michalskim nielegalne biblioteki polskie. Za pracę tę zostaje zesłany administracyjnie w 1894/5 roku do gubernii północnej Rosji.

W r. 1897 rozpoczyna pracę w Odesie w firmie I. Romanow, następnie w roku 1903 zostaje dyrektorem handlowym D/H Ks. J. Gagarina i S-ka, który opuszcza w r. 1913 obejmując stanowisko dyrektora Towarzystwa Wzajemnego Kredytu w Odesie.

W roku 1917 zostaje radnym miasta Odesy i prezesem komisji budżetowo - finansowej Rady Miejskiej miasta Odesy.

W latach 1919/22 zajmuje stanowisko naczelnika działu finansowego m. Odesy.

Podczas pobytu w Odesie pracuje społecznie w szeregu instytucyj polskich, przy czym jest współzałożycielem demokratycznego stowarzyszenia „Dom Polski" w Odesie, w którym pracuje jako członek Rady, a następnie jako prezes komisji rewizyjnej — do chwili zamknięcia stowarzyszenia przez władze sowieckie. Jest również prezesem Rady polskiej spółdzielni finansowej „Pierwsze Pożyczkowo - Oszczędnościowe Stowarzyszenie w Odesie". W tym też czasie jest redaktorem wydawnictw „Domu Polskiego".

W okresie Polski Niepodległej w latach 1920/21 piastuje z ramienia Poselstwa Polskiego w Charkowie godność tymczasowego Konsula polskiego w Odesie.

W roku 1923 powraca do kraju, obejmując stanowisko zast. dyrektora finansowego Magistratu miasta st. Warszawy.

W roku 1925 organizuje Kasę Oszczędności miasta st. Warszawy, w której zostaje członkiem Zarządu i pierwszym dyrektorem, zaś po przemianowaniu instytucji na Komunalną Kasę Oszczędności miasta st. Warszawy — pełni do chwili zgonu obowiązki prezesa Zarządu i naczelnego dyrektora tej instytucji.

W międzyczasie powołany zostaje na członka Rady Nadzorczej Polskiego Banku Komunalnego i członka Rady Zw. Związków K. K. O. Od roku 1928 jest Prezesem Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie; ostatnio był również prezesem Koła Rówieńczan.

W roku 1925 odznaczony zostaje orderem „Polonia Restituta".

Pan Minister Skarbu przesłał na ręce Zarządu Związku KKO następującą depeszę:

Przesyłam wyrazy głębokiego współczucia z powodu zgonu ś. p. Mieczysława Szczepkowskiego, wieloletniego Prezesa Warszawskiego Związku Komunalnych Kas Oszczędności i tak bardzo dla ich rozwoju zasłużonego.

MINISTER SKARBU E. KWIATKOWSKI

Na grób ś. p. Mieczysława Szczepkowskiego

Dnia 22 kwietnia 1937 r. odszedł od nas na zawsze ś. p. Mieczysław Szczepkowski, organizator i dyrektor Kasy Oszczędności m. st. Warszawy oraz prezes Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie.

Ktokolwiek miał sposobność zetknięcia się i pomówienia z Nim, nigdy nie zapomni tego miłego, ciepłego, serdecznego wrażenia, jakie wywierał i pozostawiał ś. p. prezes Szczepkowski.

A ci zwłaszcza, co znali Go bliżej i stykali się z Nim częściej, muszą zachować we wdzięcznej serca pamięci tę szlachetną wysmukłą postać, te modre si-

we oczy, dobrotliwie i wyrozumiale spoglądające spod wyniosłego czoła, ten łagodny uśmiech rozumnej, dobrej twarzy.

Dużo przeżył, dużo przecierpiał w ciągu swego trzyćwierciwiekowego żywota, toteż zawsze dalekim będąc od pobłażliwości dla wad i występków, z którymi śmiało i odważnie walczył od zarania młodości — szczodrze rozdzielał dary swego serca i rozumu.

Dobry Polak, szczery i czynny patriota, ożywiony ideą walki o niepodległość Ojczyzny, podzielił w młodości swej los tylu innych bojowników o tę ideę — jako zesłaniec do gubernii północnych Rosji.

Z zawodu bankowiec, na gruncie stołecznym przystąpił jedenaście lat temu do stworzenia Komunalnej Kasy Oszczędności, której do końca dni swoich poświęcał cały zasób energii, zapału i oddania.

Jako kierownik największej w kraju Kasy zdobył sobie uznanie władz, współpracowników i najszerszych warstw klienteli. Zawsze czynny, niezmiernie ruchliwy i pracowity, na wszystko i dla wszystkich miał czas. Poza pracą w Kasie szeroko udzielał się na terenie oszczędnościowym, piastując godność i obowiązki prezesa Związku K. K. O. w Warszawie, przewodnicząc na zjazdach, posiedzeniach Rady i Zarządu.

W przemówieniach pożegnalnych nad trumną ś. p. Mieczysława Szczepkowskiego podkreślono ze strony przedstawicieli władz i instytucyj poza zasługami fachowymi także i cnoty obywatelskie Zmarłego.

Tłumny udział w uroczystościach pogrzebowych dyrektorów Kas związkowych, współpracowników, kolegów i znajomych, głęboko wzruszonych podniosłością chwili ostatecznego pożegnania, świadczył o dużej popularności zacnego Człowieka, Obywatela, szanowanego i kochanego przewodnika i przełożonego.

Szczery i głęboki żal i smutek tych wszystkich, którzy Go znali i cenili, pozostanie na długo, jak żywy pomnik tej świetlanej, szlachetnej postaci.

Ze wzruszeniem rzucamy na świeżą mogiłę ostatnią grudkę polskiej ziemi, tej ziemi, którą nasz drogi Zmarły ukochał ponad wszystko — niechajże Mu lekką będzie!

Rachunki czekowe w K. K. O.

Jednym z ważniejszych działów pracy K. K. O., zbliżonym zresztą do akcji oszczędnościowej, bo wpływającym również na zwiększanie kapitalizacji wewnętrznej, są rachunki czekowe.

Ruch funduszów na tych rachunkach jest wprawdzie znacznie większy niż na kontach oszczędnościowych, wskutek czego sumy zebrane na rachunkach czekowych stanowią mniej odpowiednie środki do udzielania pożyczek, jednakże w ogólnym obrocie danej kasy pozostaje zawsze pewna, mniej więcej określona, suma o charakterze stałym, która może z powodzeniem uczestniczyć w obrotach kredytowych.

Mylne byłoby przekonanie, że propagowanie idei składania pewnej kategorii funduszów na rachunkach czekowych w K. K. O. może kolidować z akcją oszczędnościową, zmniejszając kapitały ulokowane na dłuższe okresy czasu na kontach oszczędnościowych i powiększając tą drogą sumy raczej przejściowe, których znaczny odsetek trzeba trzymać w pogotowiu.

Należy wziąć pod uwagę, że klientela nadająca się do korzystania z rachunków czekowych różni się zasadniczo od tzw. „ciułaczy", składających się z najrozmaitszych warstw społecznych, pośród których najsłabiej albo wcale nie występują sfery kupieckie, handlowe i przemysłowe, które natomiast powinny być w pierwszym rzędzie pozyskane dla obrotu czekowego. Poza tym z korzyścią dla siebie mogą utrzymywać rachunki czekowe w K. K. O. osoby innych zawodów, a także kapitaliści, lokując fundusze rezerwowe na kontach oszczędnościowych, zaś sumy przeznaczone na zaspokajanie bieżących potrzeb budżetowych — na rachunkach czekowych.

Jak z powyższego wynika, równolegle rozwijane przez K. K. O. te dwa działy pracy nie kolidują z sobą nawet w tych wypadkach, gdy chodzi o jedną i tę samą osobę lub instytucję, a mogą się raczej wzajemnie uzupełniać i w rezultacie dwiema drogami prowadzić do jednego celu — gromadzenia środków obrotowych. Istnieje jeszcze jedna wspólna cecha, już z dziedziny oddziaływania psychicznego, między wkładami oszczędnościowymi a rachunkami czekowymi, mianowicie pożądane z wielu względów odzwyczajanie obywateli od operowania wyłącznie czy też głównie gotówką.

Lokowanie pieniędzy na rachunkach czekowych nie jest wprawdzie bezpośrednim wynikiem wpajania w ludzi zmysłu oszczędzania, stwarza wszakże okoliczności, które wpływają hamująco, choć nie w tak silnym stopniu jak wkłady oszczędnościowe, na lekkomyślne wydawanie pieniędzy. Obywatel, którego uda się przekonać, że lepiej jest uskuteczniać rozrachunki za pomocą czeków niż mieć ciągle do czynienia z gotówką, częstokroć powstrzyma się od jakiegoś drobniejszego wydatku, wychodząc z założenia, że nie opłaci się lub też po prostu nie wypada wystawiać czeku na nikłą sumę, które to wypadki zebrane razem za pewien okres czasu mogą stanowić dość już znaczną oszczędność.

Rozwijanie rachunków czekowych ma również niepoślednie znaczenie dla popularyzowania K. K. O. w oczach miejscowej ludności. Ileż to osób dzięki doręczaniu im w rozrachunkach czeków na kasę komunalną przez różne firmy handlowe, instytucje społeczne itp. trafi do jej lokalu, przeczyta uwidocznione tam hasła oszczędnościowe, zobaczy na własne oczy, jak ta instytucja wygląda i pracuje i w rezul-

tacie, szczególnie przy umiejętnej zachęcie ze strony personelu kasy, nabierze przekonania do kasy i nabędzie książeczkę oszczędnościową.

Jeżeli kapitały zebrane na rachunkach czekowych, jak wspomniano wyżej, ustępują wkładom oszczędnościowym pod względem czasokresu pozostawania w K. K. O., to mają zato tę przewagę, że są nisko oprocentowane, szczególnie jeśli się weźmie pod uwagę pobierane przez kasy opłaty manipulacyjne.

Różnica w oprocentowaniu jest oczywiście usprawiedliwiona z punktu widzenia kas komunalnych i zazwyczaj nie wzbudza zastrzeżeń u posiadaczy rachunków czekowych, którzy w przeciwieństwie do wkładców oszcz. szukają raczej wygody i zmniejszenia sobie pracy przy manipulacji niż korzyści z procentu.

Wprowadzanie wzgl. powiększanie obrotu czekowego jest możliwe w każdym, nawet najmniej rozwiniętym pod względem gospodarczym mieście prowincjonalnym, w którym istnieje komunalna kasa oszczędności, nie mówiąc już o większych ośrodkach.

Jeśli miasto i jego okolica nie są uprzemysłowione, jeśli handel w szerszym znaczeniu nie jest rozwinięty, istnieje tam zawsze drobne kupiectwo, które również stanowi odpowiedni materiał na klientów korzystających z rachunków czekowych.

Nie ulega wątpliwości, że skuteczne propagowanie omawianej idei wymaga nakładu energii i inicjatywy, podobnie jak przy szerzeniu zasad oszczędnościowych, albowiem przy mało rozwiniętym na ogół w naszym kraju obrocie czekowym uzyskiwane udogodnienia nie są dostatecznie znane w wielu ośrodkach prowincjonalnych nawet wśród tych sfer, które są powołane do uczestnictwa w tej akcji.

Przy dokonywaniu dyskonta weksli kasy mają doskonałą okazję do jednania sobie klientów dla wydziału rachunków czekowych. Sumy osiągane z dyskonta winny być przelewane na rachunki podawców i następnie w miarę potrzeby podnoszone przez nich za pomocą czeków.

Wpływanie na klientów w tych lub innych sprawach wkracza w dziedzinę pracy pedagogicznej, która jest nieodzownym warunkiem prosperowania szczególnie prowincjonalnej kasy, powołanej w obopólnym interesie do wychowywania, jeśli się tak można wyrazić, mniej uświadomionych warstw ludności pod względem społeczno - finansowym.

Mówiąc o propagandzie dot. rachunków czekowych nie od rzeczy będzie przypomnieć zbiorowo te argumenty, które mogą być użyte w rozmowach kierownictwa kasy z zainteresowanymi klientami.

Przede wszystkim przechowywanie w biurze lub w domu, wzgl. przenoszenie pieniędzy połączone jest z ryzykiem okradzenia lub rabunku, poza tym do administrowania gotówką trzeba mieć własny zaufany personel, co nie zawsze widocznie ma miejsce, skoro ustawicznie czyta się w prasie o wypadkach nadużyć i sprzeniewierzeń tzw. domowych.

W związku z tym ryzykiem w biurach, gdzie obraca sie większymi kwotami, zachodzi potrzeba posiadania kasy ogniotrwałej oraz ponoszenia kosztów ubezpieczenia tej kasy od rozprucia, a zawartości od kradzieży.

Prowadzenie własnej kasowości, wymagające oczywiście zużywania pewnej ilości czasu i pracy, może narazić instytucję czy przedsiębiorstwo na straty także z innego powodu, mianowicie wskutek manka kasowego lub też przyjęcia fałszywych banknotów i monet.

Posługiwanie się rachunkiem czekowym usuwa te wszystkie niedogodności rozliczeń gotówkowych i nadto daje właścicielowi rachunku znaczne udogodnienia. Czynności płatnicze sprowadzają się do wystawienia czeku, który przez podpisanie odbiorcy na odwrotnej stronie przy odbieraniu gotówki w K. K. O. stanowi dowód dokonanej wypłaty.

Klient kasy powiadamiany awizami listowymi o każdej wpłacie lub wypłacie z rachunku, niezależnie od tego czy transakcja jest dokonana osobiście przez niego, czy też przez osobę trzecią, i to z każdorazowym podaniem pozostającego salda, może w każdej chwili zorientować się dokładnie co do posiadanych zasobów pieniężnych, otrzymując zaś półroczne wyciągi z rachunku czekowego może uprzytomnić sobie przebieg interesów za ten okres czasu i na podstawie tych wiarogodnych danych uporządkować swoje zapisy, jeżeli własna jego księgowość znajduje się w nieładzie.

Nie bez znaczenia jest również fakt, że posiadanie rachunku czekowego dodaje powagi i znaczenia kupcowi czy przedsiębiorcy w oczach jego klienteli.

Omówione tu zostały tylko strony dodatnie rachunków czekowych, gdyż ujemne nie istnieją. Komplikacje mogłyby powstać dopiero wtedy, gdyby którąś kasa nie zachowała niezbędnych ostrożności przy badaniu podpisów na czekach, nie przestrzegała przepisów prawnych itp. Zresztą nie tylko ten dział pracy, lecz wszelkie czynności bankowe wymagają ostrożności i każde zaniedbanie może grozić stratą.

Gdyby po omówieniu pożytku, jaki obrót czekowy przynosi kasie komunalnej i klientom, spojrzeć na tę sprawę z wyższego punktu widzenia, ze stanowiska całokształtu gospodarstwa narodowego. można się łatwo przekonać, że obrót bezgotówkowy jest dla nas wprost niezbędny.

Obrót czekowy zaoszczędzając użycia gotówki uelastycznia dość sztywne z natury rzeczy granice emisji i w ten sposób uzupełnia obieg pieniężny w kraju.

Rozwinięcie tej dziedziny zbliżyłoby nas do krajów zachodnio - europejskich, a szczególnie do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, gdzie książeczka czekowa i wieczne pióro są nieodstępnymi towarzyszami każdego mniej więcej zamożnego obywatela.

Jeśli chodzi o poruszoną wyżej sprawę bezpieczeństwa operacji bezgotówkowych, to znów można powiązać pożytek jednostek z interesem państwa, które niewątpliwie zyskuje na zwężeniu pola działania elementów przestępczych, poszukujących właśnie punktów skupienia niedostatecznie zabezpieczonej gotówki.

W świetle przytoczonych korzyści rachunki czekowe zasługują na zajęcie poczesnego miejsca tuż obok wkładów oszczędnościowych w wysiłkach kas komunalnych nad podniesieniem gospodarczym kraju.

Edmund Kazimirski.

Konwersja długów rolniczych w 1936 r.

Rok czwarty pracy Banku Akceptacyjnego stanowi zasadniczy etap w jego działalności. Ustalony na 31 października 1936 r. ostateczny termin zawierania układów konwersyjnych zamyka akcję konwersyjną w stosunku do dłużników indywidualnych. Wprawdzie ostateczny termin akcji konwersyjnej dla spółdzielni rolniczo - handlowych upłynął dopiero 31. III.1937 r., jednakże wpływu większego na ogólne wyniki akcji konwersyjnej mieć on nie będzie. Jakkolwiek sprawozdanie za rok 1936 nie obejmuje całokształtu akcji konwersyjnej, jednak już dzisiaj w przybliżeniu Bank Akceptacyjny ocenia, że ogólna suma objęta układami konwersyjnymi wyniesie około 440 miln. złotych, co stanowić będzie blisko 100% możliwych osiągnięć. Według statystyki Banku Akceptacyjnego ogólne zadłużenie rolnictwa z tytułu kredytu krótkoterminowego zorganizowanego wyraża się sumą 641 miln. zł. Po wyłączeniu z tej kwoty zobowiązań nie podpadających pod przepisy normujące konwersję za pośrednictwem Banku Akceptacyjnego, układami konwersyjnymi mogłaby być objęta suma około 450 miln. złotych.

Wobec upływu ustawowych terminów konwersyjnych nadsyłanie układów do zatwierdzenia przez instytucje wierzycielskie wzmogło się w miesiącach październiku i listopadzie 1936 r. Stan zatwierdzonych układów konwersyjnych wzrósł w ciągu roku o 116.892 układy na sumę 115.635.000 zł, osiągając na dzień 31.XII.1936 r. liczbę 389.869 układów na sumę 401.576.000 zł. Przeciętna suma 1 układu konwersyjnego wykazywała w poszczególnych latach następujące wahania:

w roku 1933	— zł	5.497.5
„ 1934	— „	1.568.0
„ 1935	— „	795.5
„ 1936	— „	989.2

W ciągu roku sprawozdawczego Bank Akceptacyjny udzielił uprawnień do bezpośredniej współpracy z Bankiem dalszym instytucjom wierzycielskim. Ostatecznie ustalona lista na dzień 31.XII.1936 r. zawiera 947 instytucyj, w tym 9 central finansowych, 38 banków prywatnych, 298 komunalnych kas oszczędności, 576 spółdzielni kredytowych itp. Oprócz tego do zawierania układów za pośrednictwem instytucji pośredniczących uprawnionych było 4.296 instytucyj, w tym 88 komunalnych kas oszczędności, 735 gminnych kas pożyczkowo - oszczędnościowych, 954 spółdzielni kredytowych, 2.491 kas Stefczyka itp.

Terytorialny zasięg działalności konwersyjnej Banku Akceptacyjnego przedstawia się, jak poniżej, wg stanu w dn. 31 grudnia 1936 r.:

woj. centralne	109.995	układów na zł	104.200.000
„ wschodnie	100.485	„ „	57.397.000
„ zachodnie	50.354	„ „	134.863.000
„ południowe	129.035	„ „	105.116.000
Razem	389.869	układów na zł	401.576.000

Z sum tych na poszczególne kategorie gospodarstw przypada:

na grupę A.	382.324	układów na zł	251.990.000
„ B.	6.024	„ „	90.808.000
„ C.	996	„ „	55.566.000
na spółdzielnie rolniczo - handlowe i przedsiębiorstwa	525	„ „	3.212.000
Razem	389.869	układów na zł	401.576.000

Na poszczególne instytucje wierzycielskie przypadało w dn. 31.XII.1936 r.:

1. Spółdzielnie kredytowe	67.122	układów na zł	76.757.000
2. Komunalne kasy oszcz.	62.093	„ „	72.028.000
3. Banki prywatne	13.767	„ „	68.420.000
4. Państwowy Bank Rolny	64.792	„ „	63.160.000
5. Centr. Kasa Spółek Rol.	162.389	„ „	60.511.000
6. Bank Gospodarstwa Kraj.	3.368	„ „	32.865.000
7. Centrale finansowe	14.669	„ „	18.785.000
8. Inne	1.669	„ „	9.050.000
Razem	389.869	układów na zł	401.576.000

Wypłacalność dłużników z tytułu rat kapitałowych i odsetkowych przedstawia dość poważne sumy zaległości. Według sprawozdań instytucyj wierzycielskich za okres od początku zawierania układów konwersyjnych do dnia 31 grudnia 1935 r. na sumę zł 1.990.400 z tytułu zapadłych należności na spłatę rat kapitałowych wpłynęła kwota zł 1.252.000, co stanowi 63%, natomiast zalegało zł 738.400, co stanowi 37%. Lepiej przedstawia się płatność odsetek, gdyż na zapadłe należności z tytułu odsetek do dn. 31.XII.1935 r. w kwocie zł 16.728.100 wpłynęło zł 12.576.000, co stanowi 75%, zalegało natomiast 4.152.100, co stanowi 25%. W komunalnych kasach oszczędności stosunek ten jest lepszy i wynosi dla zaległości z tytułu rat kapitałowych — 34% zapadłych należności, a z tytułu odsetek — 24% zapadłych odsetek. Wysoki stosunkowo odsetek, jaki stanowią zaległości z tytułu zapadłych należności, powoduje trudności w obsłudze kredytu akceptacyjnego.

W roku sprawozdawczym Bank Akceptacyjny przyznał ogółem kredytów akceptacyjnych na sumę zł 76.638.585, co łącznie z kredytami przyznanymi w poprzednich latach wynosi zł 299.847.643. W ciągu roku sprawozdawczego spłacono kredytu akceptacyjnego — zł 39.000.000, zamieniono na obligacje Banku Akceptacyjnego — zł 16.265.811. W ciągu roku 1936 wydano nowych 13.221 trat na zł 31.640.077. Stan wykorzystanego kredytu akceptacyjnego wynosił w dn. 31 grudnia 1936 r.:

		przyznano		wykorzystano
Banki państwowe	zł	85.601.941	zł	60.314.554
Centrale finansowe	„	64.777.061	„	47.745.708
Banki komercyjne	„	52.683.649	„	28.860.240
Komunalne kasy osz.	„	42.420.294	„	25.594.943
Spółdzielnie kredyt.	„	46.375.729	„	33.203.139
Centrale gosp., przedsiębiorstwa i syndykaty	„	7.988.969	„	7.000.861
Razem	zł	299.847.643	zł	202.719.445

Na dzień 31.XII.1936 r. znajdowało się w proteście 199 trat Banku Akceptacyjnego na łączną sumę zł 346.329,74. Z sumy tej przypada na poszczególne rodzaje instytucyj wierzycielskich:

Banki prywatne	5	trat na zł	115.212,58
Komunalne kasy oszczędn.	24	„ „	20.158,44
Spółdzielnie kredytowe	117	„ „	45.038,78
Centralna Kasa Sp. Roln.	47	„ „	163.925,77
Inne	6	„ „	1.994,17
Razem	199	trat na zł	346.329,74

Sprawozdanie Banku Akceptacyjnego (str. 11) podkreśla, że „przyczyny dopuszczania przez instytucje wierzycielskie do protestów trat Banku Akceptacyjnego dopatrywać się należy przede wszystkim w zaleganiu dłużników ze spłatą należności wynikających z zawartych układów konwersyjnych, a częściowo w nieregularnym doprowadzaniu tym instytucjom odsetkowej pomocy Skarbu Państwa“. Instytucje te nie były w możności uiścić w terminach płatności odsetek od trat prolongacyjnych.

Pomoc Skarbu Państwa z tytułu strat poniesionych przez instytucje wierzycielskie na różnicy odsetek stanowi poważną bolączkę instytucyj wierzycielskich. Pomoc ta wpływa nieregularnie i ze zbyt dużym opóźnieniem. Od początku akcji konwersyjnej do dn. 31.XII.1936 r. wypłacono instytucjom wierzycielskim z tytułu pomocy odsetkowej ogółem kwotę zł 5.733.132,61, w tym z dotacji uzyskanych od Skarbu Państwa zł 5.028.906,58, pozostałą zaś sumę zł 704.226,03 Bank Akceptacyjny wypłacił przejściowo z własnych środków. W roku 1936 Skarb Państwa wpłacił na pomoc odsetkową ogółem zł 1.823.000. Własne środki na zapadłą pomoc Skarbu Państwa angażował Bank w przypadkach wyjątkowych, gdy stan finansowy instytucyj niezbędnie tego wymagał. Na dzień 31.XII.1936 r. przypadała do wypłaty instytucjom wierzycielskim odsetkowa pomoc Skarbu Państwa w łącznej kwocie zł 10.999.406,74. Opóźnianie wypłaty pomocy odsetkowej stanowi wielką niedogodność dla instytucyj wierzycielskich i sprawia nawet niektórym znaczne trudności finansowe.

W roku 1936 Bank Akceptacyjny rozpoczął działalność emisyjną obligacyj 4½%, gwarantowanych przez Skarb Państwa. Obligacje te emitowano na zasadzie ustawy z dn. 24.III.1933 r. (art. 9 i 19) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych. Do dnia 31 grudnia 1936 r. Bank wystawił na podkład przejętych wierzytelności rolniczych i przywiązanych do nich zabezpieczeń ogółem 34 świadectwa tymczasowe na łączną kwotę zł 33.643.000. Zasady emisji obligacyj Banku Akceptacyjnego S. A., zgodnie z rozporządzeniem Ministra Skarbu z dn. 2.III.1936 r., są następujące:

1) obligacje są oprocentowane 4½% rocznie z dołu, przy czym kupony płatne są w dn. 1 października każdego roku;

2) wartość imienną dla poszczególnych odcinków ustanawia się na 50.000 zł, 20.000 zł, 10.000 zł, 5.000 zł i 1.000 zł;

3) ogólna suma emisji wynosi 200.000.000 zł i do tej wysokości gwarantuje na obligacje Skarb Państwa;

4) obligacje umarzane będą w ciągu 30 lat wg planu umorzenia po kursie nominalnym przez losowanie, wykup na giełdzie lub skup z wolnej ręki;

5) obligacje mają bezpieczeństwo prawne (pupilarne);

6) Bank Akceptacyjny może za zgodę Ministra Skarbu przekazać administrację przejętych wierzytelności rolniczych innej instytucji kredytowej.

Komitet Konwersyjny w ciągu roku 1936 odbył 46 posiedzeń, na których rozpatrzył 119.806 układów, zatwierdzając 116.892 układów na sumę złotych 115.634.000. W związku z ostatecznym terminem zawierania układów konwersyjnych oraz ustalonym terminem końcowym do składania odwołań w sprawie niedojścia do skutku układu, wpłynęło do komitetu ogółem 12.852 odwołań. Instytucje wierzycielskie nadesłały 7.437 wniosków o uznanie winy dłużników w niedojściu do skutku układu konwersyjnego, pozostałe 5.415 odwołań wpłynęło ze strony dłużników. Komitet Konwersyjny orzekł winę dłużników w 3.937 wypadkach, 3100 wniosków przekazał do załatwienia właściwym Urzędom Rozjemczym, pozostałe 400 wniosków znajdują się w toku rozpatrywania. Z nadesłanych odwołań dłużników Komitet Konwersyjny rozpatrzył 2.381 odwołań, orzekając w kilku zaledwie przypadkach winę instytucji wierzycielskiej, pozostałe 3.034 odwołań są w opracowaniu.

Niezależnie od działalności finansowej Bank Akceptacyjny prowadził za pośrednictwem udziału swych przedstawicieli w zjazdach, konferencjach organizacyj rolniczych i kredytowych itp. oraz przez komunikaty w prasie codziennej i fachowej działalność informacyjną.

W ciągu roku 1936 Bank przeprowadził 46 lustracji w 44 instytucjach biorących udział w akcji układowej.

Es.

Uwagi do artykułu: Gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe w 1935 r.

Artykuł p. St. Kopczyńskiego pt. „Gminne Kasy pożyczkowo - oszczędnościowe w 1935 r.“, zamieszczony w N-rze 6 „Oszczędności“ z br. zdradza widoczną niechęć autora do omawianego przedmiotu. Że tak jest, widać to ze sposobu ujęcia tematu, jak i z wyprowadzanych przez autora wniosków.

Poważną część artykułu swego p. St. Kopczyński przeznaczył na wykazanie „wad“ „Rocznika gminnych Kas pożyczkowo - oszczędnościowych za 1935 r.“, w których wyszukanie włożył, trzeba to przyznać, wiele pracy polegającej na badaniu i porównywaniu poszczególnych nawet liczb. Nie może-

my jednak uznać za właściwy sposób przeprowadzonej analizy zebranego materiału, polegającej na wyprowadzeniu nieistotnych zarzutów i wyolbrzymianiu drobnych faktów zmierzających do wytworzenia niekorzystnej opinii o wartości „Rocznika“ oraz o stanie finansowym gminnych Kas p. o.

Nieznaczną, bo tylko czwartą część (nie licząc danych cyfrowych) swego artykułu poświęcił p. St. Kopczyński tematowi określonemu w tytule. Już samo to wskazuje, że autor ujął bardzo powierzchownie i pobieżnie właściwy temat. Nie jest tu naszym zamiarem rozwinięcie i pogłębienie tematu podjętego przez p. St. Kopczyńskiego, lecz jedynie poczynienie pewnych uwag i sprostowań oraz objaśnienie pewnych, uważanych za niejasne, zjawisk w statystyce gminnych Kas p. o., zdawało by się tak nieskomplikowanej.

Na samym wstępie swego artykułu p. St. Kopczyński myli się pisząc, że „Roczniki gminnych Kas pożyczkowo - oszczędnościowych w Polsce“ ukazują się z dwuletnim opóźnieniem. Wyjaśniamy, że Kasy obowiązane są w myśl § 59 statutu sporządzać bilans i sprawozdanie i przesyłać władzom nadzorczym do 15 kwietnia każdego roku. Zwykle przesyłanie to trwa dłużej. Opracowanie „Rocznika“ trwa kilka miesięcy, a więc wydany może być dopiero w drugiej połowie roku następującego po roku sprawozdawczym. Wobec tego, że rocznik za 1935 r. ukazał się w listopadzie 1936 r., stwierdzić musimy, że zarzut p. St. Kopczyńskiego jest niesłuszny.

Ustęp trzeci artykułu p. St. Kopczyńskiego rozpoczyna się zdaniem „Już sama część objaśniająca („Rocznika“ — przyp. nasz) musi nastrajać sceptycznie“. Nie wiemy, do czego ma nastrajać sceptycznie, czy do okólnika Min. Spr. Wewn., o którym bezpośrednio po zacytowanym zdaniu wspomina p. St. Kopczyński, czy do „Rocznika“, czy do gospodarki gminnych Kas p. o.? Prawdopodobnie chodziło autorowi o wprowadzenie czytelnika na samym wstępie w atmosferę sceptycymu, jaką owiany jest cały jego artykuł.

Dalej widzimy zmianę w treści zdania, zamieszczonego w omawianym przez p. St. Kopczyńskiego „Roczniku“, przez usunięcie słowa „które“ i zastąpienie go trzema kropkami.

Zdanie to w „Roczniku“ wyraża myśl, że, suma zł 8.631.865 oznacza — pożyczki spłacone bez prolongat, które nie są przeprowadzane przez książkę „Dziennik — Główna“, natomiast p. St. Kopczyński przeczytał je i przepisał w ten sposób, że „w kasach gminnych pożyczki spłacone bez prolongat ... nie są przeprowadzone przez książkę „Dziennik — Główna“. Różnica w treści tych „identycznych“ zdań jest ta, że pierwsze oznacza, iż prolongaty pożyczek nie są przeprowadzane przez ks. Dz.-Gł., a drugie zdanie oznacza, że to nie prolongaty, lecz spłacone pożyczki nie są przeprowadzane przez tę książkę. O ile zdanie wzięte ściśle w/g „Rocznika“ świadczy na korzyść kas gminnych, które nie powiększają fikcyjnie sum wydanych i spłaconych pożyczek przez to, że nie księgują prolongat, o tyle zdanie to, przetransformowane przez p. St. Kopczyńskiego, sugeruje czytelnikowi, że coś jest w grubym nieporządku w gminnych kasach, skoro nawet nie księgują pożyczek spłaconych.

Czytając dalej artykuł p. St. Kopczyńskiego spotykamy zarzut, że bilanse są ogólnikowe, wykazują skomasowane, niewiele mówiące pozycje, a pomijają tak ważne specyfikacje, jak należności zaskarżone, przedterminowe lub w egzekucji, zaległe procenty, należności z tyt. układów konwersyjnych, wkłady oszczędnościowe prawno - prywatne, wkłady prawno - publiczne.

Powyższe zarzuty p. St. Kopczyńskiego wskazują na nieznajomość rachunkowości kas gminnych, ich spraw i toku załatwiania itp.

Zarzut, że bilanse wykazują skomasowane pozycje jest o tyle niesłuszny, że pozycji tych jest nie kilka lecz jedna, obejmująca tzw. „Inne r-ki“. Pozycja ta składa się w bilansach kas z co najmniej kilkunastu podrachunków, wyszczególnienie ich przeto wszystkich w „Roczniku“ byłoby dość trudne z uwagi na brak miejsca i niecelowe, gdyż poszczególne sumy byłyby drobne i o niczym nie świadczące. Pozostałe składniki bilansowe nie zawierają ani różnych skomplikowanych aktywów, ani różnych pasywów, gdyż r-k „Kasa“ wykazuje tylko gotówkę, r-k „Pożyczki“ wykazują tylko pożyczki, r-k „Wkłady“ wykazuje wyłącznie wkłady itd.

Jeśli chodzi o brak rozbicia pożyczek na należności zaskarżone, przeterminowane, w egzekucji, to fakt ten tłumaczy się tym, że rachunkowość kas gminnych i sporządzane przez nie bilanse nie przewidują specjalnych rachunków ,na które byłyby przeksięgowywane wyżej określone należności. Gdyby nawet przy pomocy specjalnej ankiety udało się uzyskać od kas odnośne dane, to zwiększona w ten sposób szczegółowość statystyki kas, której zbiorowym wyrazem jest „Rocznik“, nie wiele wniosłaby materiału, który by mógł posłużyć do dokładniejszej charakterystyki działalności kas w zakresie działu pożyczek. Ani z sumy należności zaskarżonych, ani oddanych do egzekucji lub przeterminowanych nie można by bowiem wytworzyć sobie istotnego obrazu spłacalności dłużników, a to z tej racji, że należności zaskarżonych kasy posiadają b. mało, gdyż kierują sprawy do sądu tylko w rzadkich wypadkach. Natomiast suma należności w egzekucji (przede wszystkim administracyjnej) mogłaby najwyżej wprowadzić w błąd co do stanu spłacalności, a to dlatego, że kasy gminne często na skutek drobnych spłat dłużników wycofują wysłane przeciwko nim do urzędu skarbowego wnioski egzekucyjne, a nowych nie wystawiają wskutek słabych bardzo rezultatów tej formy egzekucji. Zdarzyło by się przeto, że na koniec pewnego roku sprawozdawczego, w którym spłacalność nie była lepsza, należności w egzekucji było mniej, niż w końcu poprzedniego roku. Wyciągnięty bez wniknięcia w istotę tego faktu wniosek o zwiększonej spłacalności czy płynności pożyczek byłby oczywiście fałszywy.

Zatem dane o należnościach zaskarżonych lub w egzekucji, o które tak bardzo chodzi p. St. Kopczyńskiemu, służyłyby jedynie do zilustrowania tego, w jakim stopniu, jak bardzo naciskają kasy swych pożyczkobiorców o zwrot długu.

Również zarzut o braku zaległych odsetek w bilansach kas wynika jedynie z nieznajomości przedmiotu u autora. Wszyscy, którzy naprawdę interesowali się kasami gminnymi, wiedzą, że tylko nieliczne kasy wykazały w swych książeczkach rachunkowych zaległe odsetki, co było zresztą niezgodne z praktyką przyjętą w kasach gminnych. Raz jeden Ministerstwo Spraw Wewn. okólnikiem z dnia 31.XII.1934 r. pozwoliło w drodze wyjątku odstąpić od zasady nieuwidoczniania zaległych odsetek i włączyć je do sumy kapitałowej długu. Z pozwolenia tego skorzystała zresztą tylko b. mała część kas. Dane dotyczące zaległych odsetek w tych kasach mieszczą się w zbiorowej pozycji „Inne", wyodrębnienie ich jednakże, jako że dotyczą nieznacznej liczby kas, nie dałoby materiału do wysuwania jakichkolwiek wniosków.

Dalszy zarzut z tejże serii, dotyczący braku danych o układach konwersyjnych, jest również niesłuszny. Dane te bowiem uwidocznione są w tablicach B. rocznika. Dziwnym się wydaje fakt, że p. St. Kopczyński, jak wynika z dalszego ciągu jego artykułu, dostrzegł naprawdę drobne niezgodności, przeoczył natomiast istnienie w „Roczniku" całej podwójnej kolumny poświęconej układom konwersyjnym.

Po zarzutach, że bilanse są ogólnikowe, następują w omawianym artykule zarzuty, że obroty ujęte są w sposób zaciemniający rzeczywistość. „Nie znajdujemy tam — pisze p. St. Kopczyński — normalnej charakterystyki: 1) bilans otwarcia, 2) obroty w ciągu roku i 3) bilans zamknięcia". Stwierdzamy, że bilans zamknięcia owszem jest i to na całej prawej stronie tablic A. „Takie ujęcie — cytujemy dalej — przy zmiennej i różnej co do liczby zbiorowości kas w poszczególnych „Rocznikach" uniemożliwia wszelkie porównanie". Naszym zdaniem, nawet gdyby ujęcie było inne, to przy zmiennej liczbie kas porównanie nie byłoby łatwiejsze. Zresztą, o jakie porównanie chodzi p. St. Kopczyńskiemu? Czy o porównanie sumy obrotów i bilansów tej samej liczby tych samych kas w różnych latach? A jeżeli tak, to trzeba było by cofnąć się do roku 1925 — 26 jako punktu wyjściowego, gdyż w każdym z następnych lat była już inna liczba kas. Zestawienie materiałów w ten sposób byłoby trudne, a tym bardziej niecelowe. Statystyka zresztą nie jest buchalterią i inne ma ujęcie przedstawianych przez siebie zjawisk. „Rocznik" będący statystyką kas nie ma na celu przedstawiania z roku na rok rozwoju 150 czy 200 pierwszych kas, lecz wszystkich istniejących kas uważanych jako jeden przedmiot, jedno zjawisko.

Istnienie kilku lub kilkunastu drobnych błędów popełnionych przez kasy w swych sprawozdaniach ani nie zaciemnia, ani nie zniekształca ogólnego i rzeczywistego obrazu działalności i stanu kas.

Co do faktu „że suma przeciętna pożyczki jest niejednokrotnie wyższa od sumy najwyższej pożyczki w tej samej kasie (!)" wyjaśnimy, iż niektóre kasy w rubryce „najwyższa pożyczka" podają wysokość pojedyńczej pożyczki, a nie sumę najwyższego zadłużenia jednej osoby, które może się składać z kilku mniejszych pożyczek. Stąd też przeciętna, obliczona z sumy pożyczek i ilość dłużników, wypada wyższa w tych kasach niż najwyższa pożyczka.

Zarzut, że wzrost pozycji bilansowych w kasach jest tylko buchalteryjny, wyprowadzony został przez p. St. Kopczyńskiego jedynie z przeprowadzonego porównania sum przyrostu wkładów, pożyczek i długów. Wobec tego, że wkłady wzrosły o 471 tys. zł, długi o 920 tys. zł, a pożyczki o 2.114 tys. zł, p. St. Kopczyński sądzi, że nadwyżka sumy pożyczek nie powstała z rzeczywistych operacji. Autor widocznie nie wie, że jest jeszcze inne źródło, poza wkładami i długami, z którego kasy mogły wydać rzeczywiste, gotówkowe pożyczki. Źródłem tym jest nadwyżka procentów pobranych nad zapłaconymi, nadwyżka b. poważna w 1935 r., bo wynosząca 879 tys. zł.

P. St. Kopczyński stara się być bardzo ścisłym, jeśli chodzi o cyfry zamieszczone w „Roczniku", jest natomiast bardziej względnym, jeśli chodzi o cytowane przez siebie, tak np. nie odpowiada istotnemu stanowi suma kosztów administracyjnych podana przez p. St. Kopczyńskiego w wys. 595.864 zł, gdyż faktycznie wyniosła zł 491.165, a wraz z odpisami na amortyzację — zł 507.625.

Suma kosztów administracyjnych nasunęła autorowi myśl, że bardzo ważnym momentem dla pchnięcia kas na drogę rozwoju jest potanienie kosztów ich prowadzenia.

Ciekawi jesteśmy, jakie to minimum kosztów uznałby p. St. Kopczyński za zadawalające? Szkoda, że autor nie wskazał żadnej z istniejących w Polsce grup instytucji finansowych, która by mogła służyć pod tym względem jako przykład dla kas gminnych. My takiej grupy nie znamy, przeciwnie, wiemy, że najniższe koszty administracyjne posiadają właśnie gminne kasy p. o. Odpowiedni materiał porównawczy, dotyczący kosztów administracyjnych w czterech istniejących grupach instytucji drobnego kredytu rolniczego, znajdzie autor w art. pt. „Stanowisko gminnych kas p. o. w rolniczym aparacie kredytowym", zamieszczonym w Nr. 2 (8) „Skarbony Wiejskiej".

Wobec tego, że koszty administracyjne w kasach gminnych są bardzo niskie i dalsze ich obniżenie wskutek tego prawie niemożliwe, uznać należy, że rada p. St. Kopczyńskiego jest czysto papierowa, nieoparta na znajomości przedmiotu.

P. Kopczyński uważa za konieczne, aby kasy zwolniły tempo wzrostu swych kapitałów własnych celem obniżenia kosztów kredytu, które czynią go zbyt uciążliwym dla wsi. Z ujęcia tego wynikało by, że kredyt udzielany przez gminne kasy jest droższy, niż udzielany przez inne instytucje drobnego kredytu *).

Nie chcemy dopatrywać się tu tendencyjności u autora w urabianiu takiej opinii, ale w takim razie musielibyśmy przyjąć, że autor porusza nieznane mu zagadnienia. Kredyt bowiem w gminnych kasach jest najtańszym z kredytów, udzielanych przez instytucje drobnego kredytu rolniczego.

Kasy gminne dzięki niskim kosztom administracyjnym i znacznemu udziałowi kapitałów własnych w obrocie mają niewątpliwie możliwości ob-

---

*) Do zagadnienia tego wypadnie nam jeszcze powrócić na łamach „Oszczędności". (Przyp. *Redakcji).*

niżenia oprocentowania. Odbyłoby się to jednak kosztem wzrostu kapitałów własnych, jak to właśnie autor radzi.

Uważamy, że realizacja tego postulatu nie jest wskazana ani z punktu widzenia interesów kas, ani z punktu widzenia interesów społeczności gminnej. Kasy poza powiększaniem kapitałów z własnych zysków, obecnie nie mają w większości wypadków tego źródła, jakim były w okresie dobrej koniunktury dotacje gmin lub jakim w spółdzielniach są wpłaty nowych udziałów członkowskich. Muszą więc liczyć prawie wyłącznie na własne siły.

Obniżenie oprocentowania przyniesie wprawdzie pewną ulgę tym, którzy w danej chwili posiadają pożyczki, będzie to jednakże korzyść drobna w porównaniu z tą, jaką dać może operowanie dużymi kapitałami własnymi. Korzyść ta polegać będzie na rozszerzeniu akcji kredytowej, na przyznawaniu pożyczkobiorcom dłuższych terminów spłat, na kredytowaniu i popieraniu pewnej planowej akcji gospodarczej na terenie gminy, na udzielaniu celowych, niskoprocentowych pożyczek itd.

W sumie korzyść z takiej akcji będzie niewątpliwie większa, niż z ogólnego, a tym samym nieznacznego, obniżenia oprocentowania. Z tych więc względów zastosowanie się kas do rady p. St. Kopczyńskiego o zwolnieniu tempa wzrostu kapitałów własnych należało by uznać za niewskazane.

Kończąc uwagi na temat artykułu p. St. Kopczyńskiego, powtórzymy rzecz znaną, że tylko rzeczowa krytyka i przemyślane rady, oparte na znajomości przedmiotu, stanowią budujący i pozytywny czynnik, a tego nie można powiedzieć o artykule p. St. Kopczyńskiego.

K. Teska

Komunikaty Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie

Zebranie Rady Związku.

W dniu 26 kwietnia br. pod przewodnictwem zastępcy Prezesa Związku, p. J. S. Rozieckiego, w sali konferencyjnej Polskiego Banku Komunalnego w Warszawie odbyło się zwyczajne zebranie Rady Związku Komunalnych Kas Oszczędności. W zebraniu wzięło udział 21 członków Rady oraz wszyscy członkowie Zarządu Związku. Zebranie zaszczycili swą obecnością przedstawiciele centralnych władz nadzorczych, przedstawiciele dwóch Związków K. K. O. oraz delegat pana Wojewody Lubelskiego.

Obrady poprzedziła msza św. za duszę ś. p. Mieczysława Szczepkowskiego — Prezesa Związku, odprawiona w kościele im. Jezus przy ul. Moniuszki. Po mszy św. uczestnicy zebrania zgromadzili się w sali posiedzeń Związku, gdzie przed udekorowanym portretem ś. p. Mieczysława Szczepkowskiego oddali hołd Zmarłemu.

Po przejściu do sali konferencyjnej Polskiego Banku Komunalnego rozpoczęto właściwe obrady. Pierwsza uchwała Rady Związku poświęcona została ś. p. M. Szczepkowskiemu Mianowicie, Rada Związku, chcąc trwale uczcić zasługi Zmarłego położone około organizacji ruchu oszczędnościowego, postanowiła powołać do życia Fundusz specjalny nazwany imieniem Prezesa Mieczysława Szczepkowskiego, a którego przeznaczeniem byłoby popieranie prac naukowych z dziedziny oszczędności. W tym celu Rada Związku postanowiła zwrócić się do wszystkich zrzeszonych w Związku kas oszczędności z apelem o wzięcie udziału w organizacji tego Funduszu w drodze dotowania go sumami w miarę możliwości finansowych każdej K. K. O.

Następnie Rada wysłuchała wygłoszonego przez p. Dyr. J. Rożkowskiego sprawozdania opisowego z działalności K. K. O. oraz prac Zarządu Związku w ciągu roku 1936. Sprawozdanie to, łącznie ze sprawozdaniem rachunkowym oraz protokołem Komisji Rewizyjnej, przyjęto jednogłośnie do zatwierdzającej wiadomości.

Budżet Związku na rok 1937 Rada uchwaliła według projektu przedłożonego jej przez Zarząd Związku. Budżet ten przedstawia się, jak następuje:

Wydatki.

Zebrania Wojew. wzgl. Waln. Zgrom.	600.—
Rada	2.500.—
Komisja Rewizyjna	300.—
Zarząd	7.000.—
Personel	110.000.—
Świadczenia socjalne i podatki	14.100.—
Składki	3.000.—
Zjazdy	3.000.—
Biblioteka, pren. pism i wydawn.	2.000.—
Porto i telefony	5.000.—
Książki, druki i mat. piśmienne	3.000.—
Różne drobne	2.500.—
Lokal, światło i opał	12.500.—
Propaganda	40.000.—
Kurs dla pracowników K. K. O.	3.500.—
Rewizje	50.000.—
Wydatki zwyczajne	12.000.—
Nadzór państwowy	20.000.—
Amortyzacja ruchomości	1.000.—
Koszty obchodu X-lecia n. Związku	10.000.—
Razem	302.000.—

Wpływy.

Składki członkowskie	230.000.—
„ na opłatę nadzoru państwowego	20.000.—
Odsetki zwłoki i inne dochody	40.000.—
Opłaty za kurs	2.000.—
Subwencje Pol. Banku Komunalnego	10.000.—
Razem	302.000.—

Upoważniono przy tym Zarząd Związku do przekroczenia budżetu o 10% w wydatkach personalnych oraz w wydatkach na koszty propagandy, o ile wymiar składek członkowskich przekroczy preliminowaną sumę.

Skalę składek członkowskich i innych świadczeń na rzecz Związku ustalono według projektu przedłożonego przez Zarząd Związku. Wymiar składki członkowskiej ustala się w proporcji do sumy bilansowej K. K. O., a mianowicie:

Od pierwszego pełnego lub zaczętego miliona zł sumy bilansowej 1,5%
Od drugiego pełnego lub zaczętego miliona zł sumy bilansowej 1,3%
Od trzeciego pełnego lub zaczętego miliona zł sumy bilansowej 1,1%
Od czwartego pełnego lub zaczętego miliona zł sumy bilansowej 0,70%
Od piątego pełnego lub zaczętego miliona zł sumy bilansowej 0,60%
Od każdego dalszego pełnego lub zaczętego miliona zł sumy bilansowej 0,40%
przy czym składkę minimalną ustala się na zł 200.—.

Do wymiaru składki członkowskiej zasadniczej ustala się jak i w roku poprzednim 15% dodatek na udział w kosztach propagandy centralnej.

Nadto, jeśli chodzi o kasy posiadające ponad 1.000.000 zł sumy bilansowej, ponosić one będą specjalne dodatkowe opłaty na pokrycie kosztów Związku wynikających z opłacania nadzoru państwowego w wysokości 0,1% sumy bilansowej (w roku zeszłym — 0,2% sumy bilansowej).

W dalszym ciągu porządku dziennego:

1) upoważniono Zarząd Związku do korzystania w ciągu roku 1937 z kredytu w wysokości połowy uchwalonego budżetu;

2) postanowiono w związku z przypadającym dziesięcioleciem Związku zwołać kongres K. K. O. woj. centralnych i wschodnich. Kongres ten ma się odbyć w Wilnie dn. 1 i 2 sierpnia rb.;

3) w tajnym głosowaniu na miejsce dwóch wylosowanych członków Zarządu powołano pp. W. Mystkowskiego (ponownie) oraz F. Turczyńskiego — dyrektora K. K. O. pow. Rówieńskiego. Zastępcą członka Zarządu wybrano p. T. Fidalę — dyrektora K. K. O. pow. Zamojskiego. Do Komisji Rewizyjnej powołano ponownie pp. A. Bonikowskiego, M. Niedzielskiego i L. Wysockiego;

4) na wniosek Zarządu Związku powołano dalszych sześciu inspektorów honorowych, a mianowicie pp.: Edmunda Zacharzewskiego — Dyrektora K. K. O. m. st. Warszawy, Bronisława Siedleckiego — inspektora K. K. O. m. st. Warszawy, Karola Poskoczyma — dyrektora K. K. O. pow. Płońskiego, Feliksa Turczyńskiego — dyrektora K. K. O. pow. Rówieńskiego, Mieczysława Niedzielskiego — zastępcę Przewodniczącego Tymczasowego Zarządu K. K. O. pow. Częstochowskiego oraz Władysława Zawistowskiego — dyrektora K. K. O. pow. Kutnowskiego.

Kronika Krajowa

Pogrzeb ś. p. Mieczysława Szczepkowskiego.

Śmierć ś. p. Mieczysława Szczepkowskiego, Prezesa Związku K. K. O. i pierwszego dyrektora K. K. O. m. st. Warszawy, aczkolwiek po długiej jego chorobie, przyszła nieoczekiwanie.

Dyrekcja Związku przesłała na ręce rodziny Zmarłego depeszę kondolencyjną, a po ustaleniu daty pogrzebu zawiadomiła jeszcze w tym samym dniu 22 kwietnia zrzeszone kasy o śmierci ś. p. Prezesa i o terminie uroczystości żałobnych. Jednocześnie Związek Związków zawiadomił o powyższym pozostałe Związki K. K. O.

W sobotę dn. 24 o godz. 11 odbyła się w kościele Św. Krzyża w Warszawie uroczysta Msza św., na której obecni byli licznie zgromadzeni przedstawiciele kas, Związków K.K.O., Polskiego Banku Komunalnego, władz państwowych miejskich i różnych instytucji. Pienia żałobne wykonali pp. B. Siedlecki z K. K. O. m. st. Warszawy ,art. Opery M. Warwa i chór „Harfa“ pod batutą W. Lachmana. Melodie żałobne wykonali pp. Adamus (wiolonczela) i Krzemiński (skrzypce).

Na trumnę złożono liczne wieńce: od Prezydenta Miasta, władz, dyrekcji i personelu K. K. O. m. st. Warszawy, Związków K. K. O. w Warszawie i Lwowie, Polskiego Banku Komunalnego oraz Koła Rówieńczan, którego Zmarły był prezesem.

O godz. 16 uformował się kondukt żałobny, w którym poza duchowieństwem i rodziną Zmarłego m. i. wzięli udział: pp. przedstawiciele władz państwowych i samorządowych z Wiceministrem Spr. Wewn. Wł. Korsakiem i zastępującym Prezydenta m. Warszawy Wiceprezydentem Pohoskim na czele; cała Rada i Zarząd Związku K. K. O. w Warszawie z Wiceprezesem Rozieckim, Dyr. Rożkowskim i Wicedyr. Kohlmannem; Dyr. Kochanowski i Dyr. Guzewski ze Związku K. K. O. we Lwowie; Dyr. Śliwiński i Dyr. Szarzyński z Polskiego Banku Komunalnego; pp. Ludkiewicz i Długokęcki z Państwowego Banku Rolnego; Dyr. Chomicz i Dyr. Gruszczyński z K. K. O. pow. Warszawskiego; b. wielu dyrektorów kas prowincjonalnych, inspektorów i urzędników Związku i Banku oraz władze i cały personel K. K. O. m. st. Warszawy.

Kondukt pogrzebowy, z którego fragment zamieszczamy, przeciągnął przez ulice północnej dzielnicy miasta na cmentarz Powązkowski.

Nad grobem wygłosili przemówienia: p. Wiceminister Korsak w imieniu Min. Skarbu i Spraw Wewn., p. Wiceprezydent Pohoski w imieniu Zarządu miasta Warszawy, p. Dyr. Chudzyński w imieniu Związku K. K. O., p. Dyr. Zacharzewski w imieniu Zarządu i Dyrekcji K. K. O. m. st. Warszawy, p. H. Piątkowski w imieniu urzędników Kasy, p. red. Baranowski w imieniu Koła Rówieńczan i p. Antoniewicz w imieniu rzemieślników.

Wszyscy mówcy żegnali Zmarłego podkreślając w gorących słowach jego kryształowy charakter i rzadkie zalety serca i umysłu, niezmordowaną pracę i zasługi nad rozwojem różnych placówek społecznych i gospodarczych w Odesie i Warszawie.

Poniżej podajemy przemówienie p. Dyr. Chudzyńskiego:

Kochany Prezesie Kolego!

Przypadł mi w udziale zaszczyt pożegnać Cię w imieniu Związku K. K. O., organizacji, którą długie lata reprezentowałeś i byłeś jej istotnym przewodnikiem.

Pracując z nami byłeś nie tylko osobą oficjalną na sta-

nowisku, na które powołało Cię nasze jednomyślne zaufanie ale byłeś przede wszystkim naszym szczerym i serdecznym opiekunem i światłym doradcą; toteż na wieść o Twoim zgonie zjechaliśmy się tutaj tak licznie, by Cię pożegnać i odprowadzić do Twej mogiły.

Jesteśmy tutaj, mogę Cię zapewnić, nie z obowiązku, ale ze szczerego przywiązania i szacunku, jaki dla Ciebie zawsze żywiliśmy.

Mimo że od nas odszedłeś, Twoja szlachetna postać i życzliwość, jaką nam okazywałeś, pozostanie zawsze w sercach naszych, a Twoje szczere ukochanie sprawy, której służyłeś i Twoja wielka i zasłużona praca na tej polskiej ziemi będzie dla nas wszystkich przykładem.

Niech Ci więc ta polska ziemia, którą ukochałeś całym Swoim gorącym sercem, lekką będzie!"

W poniedziałek dn. 26 członkowie Rady i Zarządu Związku K. K. O. wzięli udział w żałobnym nabożeństwie w kaplicy przy ul. Moniuszki.

Po nabożeństwie odbyła się w odpowiednio udekorowanym lokalu Związku akademia żałobna przy udziale członków Rady i Zarządu Związku oraz przybyłych gości, w obecności syna Zmarłego, p. kpt. Szczepkowskiego. Po odczytaniu depesz kondolencyjnych p. Wiceprezes Roziecki wygłosił następujące przemówienie:

„Zgon ś. p. Mieczysława Szczepkowskiego okrywa szczególną żałobą naszą organizację. Znane są jego zasługi w szeregach licznych organizacyj społecznych, jak również niestrudzona i odważna działalność niepodległościowa w okresie niewoli Narodu. Ja pragnę poświęcić chwil kilka omówieniu jego działalności na polu rozwoju K. K. O.

Zmarły od szeregu lat był bowiem nie tylko z racji swojego stanowiska przewodnikiem komunalnych kas oszczędności — był on duszą i motorem wszelkich poczynań mających na celu rozwój naszych instytucyj, umiłował bowiem sprawę oszczędnictwa, widząc w nim jedną z głównych podwalin mocy i potęgi gospodarstwa narodowego, a tym samym mocy i potęgi Państwa Polskiego.

W okresie swojej pracy na stanowisku Prezesa naszego Związku, będąc obarczony żmudną pracą jako kierownik przodującej dziś w Polsce K. K. O. m. st. Warszawy, zawsze jednak miał dość czasu, aby poświęcić swoją uwagę, aby udzielić swych cennych rad i wskazówek, gdy chodziło o usprawnienie chociażby najmniejszej placówki w skład naszej organizacji wchodzącej.

Dzięki dużemu doświadczeniu, wrodzonemu taktowi — ś. p. Prezes Szczepkowski ze szczególnym talentem rozwiązywał najbardziej zawiłe problemy, jakie życie stwarzało dla K. K. O. Posiadał szczególną umiejętność łagodzenia wszelkich konfliktów, wszelkich tarć, jakie w każdej organizacji mają miejsce. Był rzecznikiem szczerym i oddanym harmonijnej współpracy pomiędzy naszymi placówkami a pokrewnymi instytucjami.

Brak ś. p. Mieczysława Szczepkowskiego szczególnie silnie odczuwamy w obecnej chwili, kiedy organizacja nasza z mocy ustaw specjalne uprawnienia otrzymała.

Zawsze pełen energii młodzieńczej pomimo podeszłego wieku, był powszechnie lubiany, ceniony i szanowany, był żywym przykładem jako człowiek kryształowego charakteru i dużej wiedzy fachowej.

Odszedł od nas Szermierz Wielkiej Sprawy, Przyjaciel i Druh Szczery — nasz Kochany Prezes, lecz postać i czyny Jego na długie lata niezapomniane wśród nas będą.

Cześć Jego Świetlanej Pamięci".

Załączona fotografia przedstawia fragment dekoracji sali posiedzeń Związku podczas akademii żałobnej.

Statut wzorowy K. K. O.

W Nrze 100 „Monitora Polskiego“ z dn. 1 maja br. ukazało się obwieszczenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dn. 16 kwietnia 1937 r. w sprawie ogłoszenia statutu wzorowego dla komunalnych kas oszczędności.

Ze względów technicznych przedruk statutu możemy zamieścić dopiero w następnym numerze „Oszczędności“.

Dochody i wydatki budżetowe za rok ubiegły.

Tymczasowe zamknięcia rachunków skarbowych za rok budżetowy 1936/37 wykazują, że dochody wyniosły w tym okresie 2.163.784.000 zł czyli o 7.99% więcej niż w roku poprzednim, wydatki zaś wyniosą łącznie z tzw. okresem ulgowym ponad 2.161 miln. zł, tj. o 105 miln. mniej.

Na zwyżkę dochodów złożył się wzrost wpływów ze wszystkich prawie źródeł dochodowych. Tak więc wpływy z danin publicznych i monopoli wzrosły o 10,95%, dochody administracyjne spadły o 9,56%, przedsiębiorstwa państwowe wpłaciły o 4,71% więcej. Podobnie zniżkę wydatków wykazały prawie wszystkie resorty.

Wrezultacie wykonanie budżetu za rok 1936/37, uwzględniając wydatki okresu ulgowego na rachunek roku budżetowego 1936/37, wykaże nadwyżkę w kwocie ok. 2,4 miln. złotych. Jest to pierwsza od szeregu lat nadwyżka budżetowa.

Jeśli chodzi o porównanie dochodów faktycznie osiągniętych z preliminowanymi, to okazuje się, że dochody grupy A. Administracja wyniosły 101,96% kwot preliminowanych (w tym daniny publiczne 103,18%), dochody z przedsiębiorstw państwowych wyniosły tylko 47,87% preliminarza (obniżka taryf kolejowych); monopole wpłaciły 107,22% budżetu.

Położenie gospodarcze Polski w marcu rb. w oświetleniu B.G.K.

Stan produkcji przemysłowej wykazuje stały ruch zwyżkowy, zarówno w dziale dóbr produkcyjnych jak i artykułów spożycia. Wzrost zatrudnienia wykazało w marcu przede wszystkim hutnictwo żelazne, którego produkcja w ostatnim kwartale była o ok. 50% wyższa niż w tym samym czasie roku ubiegłego. Poprawiło się również położenie przemysłu cynkowego i metalowo - przetwórczego w dziale wytwórczości artykułów budowlanych i inwestycyjnych oraz maszyn rolniczych. W fabrykach włókienniczych i odzieżowych sezon produkcyjny miał przebieg normalny przy znacznie rozszerzonych rozmiarach wytwórczości i silnym zapotrzebowaniu surowców. Wydobycie i zbyt węgla utrzymały się znacznie powyżej rozmiarów zeszłorocznych, wydobycie ropy naftowej natomiast nie wykazało poprawy. Według danych Instytutu Badania Koniunktur Gospodarczych ogólny wskaźnik produkcji przemysłowej — po wyeliminowaniu sezonowości — osiągnął w miesiącu sprawozdawczym 83,2 wobec 67,6 przed rokiem.

W marcu nastąpiło znaczniejsze zwiększenie eksportu. W silniejszym jednak stopniu zwiększony został przywóz do Polski zwłaszcza niektórych surowców przemysłowych, wskutek czego zmalało saldo czynne bilansu handlowego.

Wzrost potrzeb kredytowych na cele zwiększonej produkcji i zakup surowców nie odbił się dotąd na stanie rynku pieniężnego, który również w marcu cechowała dość duża płynność. Znajduje ona wyraz w znacznym wzroście wkładów oraz poważniejszych zasobach gotówkowych instytucyj finansowych, które w małym tylko stopniu wykorzystują swe rezerwy kredytowe w instytucji emisyjnej. Jednocześnie zwiększyły się na giełdzie obroty papierami lokacyjnymi; większość papierów uzyskała poprawę kursów. Rozszerzenie swych operacyj kredytowych banki przeprowadziły przy pomocy wzrastających wkładów, które w marcu wykazały zwyżkę we wszystkich instytucjach, szczególnie zaś w bankach państwowych. Silniejszy popyt na środki obrotowe wystąpił zwłaszcza w okręgach przemysłu górniczo - hutniczego i metalowo - maszynowego oraz przemysłu włókienniczego w związku z wzrastającym zapotrzebowaniem surowców. W niektórych gałęziach przemysłu przedsiębiorstwa, wykorzystując swą pełną zdolność wytwórczą, zaczęły poszukiwać kredytu inwestycyjnego na rozszerzenie swych zakładów produkcyjnych.

Silna zwyżka cen surowców i artykułów rolnych na rynkach międzynarodowych wywołała również w Polsce w ostatnich tygodniach poważny ruch zwyżkowy, przybierający w niektórych dziedzinach nadmierne i gospodarczo szkodliwe rozmiary. Celem przeciwdziałania zwichnięciu równowagi cen powołana została w kwietniu przy Prezesie Rady Ministrów specjalna Komisja Kontroli Cen.

Polska ma przeszło 34 miliony mieszkańców.

Opierając się na danych o ruchu ludności Gł. Urząd Stat. oblicza, że ludność Polski na 1 stycznia br. wynosiła 34.221.000, z czego na województwa centralne przypada 14.339.000, na wschodnie 6.007.000, zachodnie 4.815.000 i południowe 9.060.000.

Naturalny przyrost ludności wynosił w 1936 roku 410.000 osób, czyli nieco więcej niż w latach 1933 — 1935 (402 do 406 tys.). Przyjmując tę cyfrę za stałą możemy obliczyć, że z końcem roku 1938 osiągniemy 35 milionów ludności.

Wkłady i kredyty na Pomorzu.

Ciekawe zestawienie wkładów i kredytów w pomorskich instytucjach finansowych podaje ostatni zeszyt „Czasopisma Kas Oszczędności“ opierając się na materiałach zawartych w broszurze pt. „Zagadnienie kredytu krótkoterminowego na Pomorzu“. Mianowicie:

Instytucje finansowe	*Wkłady oszcz. i r-ki bież.* w tys. złotych		*Kredyty udzielone bezpośrednio* w tys. złotych	
P. K. O.	ok. 80.000, tj.	50,0%	—	—
K. K. O.	„ 33.220 „	20,9%	ok. 55.440, tj.	40,4%
Spółdz. kredyt. polskie	„ 9.700 „	6,1%	„ 21.350 „	15,5%
Spółdz. kredyt. niemieckie	„ 20.080 „	12,4%	„ 28.560 „	20,8%
Niem. banki prywatne	„ 10.000 „	6,4%	„ 17.000 „	12,4%
Polskie banki pryw. i państw.	„ 7.000 „	4,3%	„ 15.000 „	10,9%
	ok 160.000, tj.	100,0%	ok. 137.000, tj.	100,0%

Szkoda, że nie wiemy, na jakich źródłach opiera się powyższe zestawienie, i dlatego nie możemy ocenić jego ścisłości. W każdym razie jest ono b. ciekawe — przede wszystkim z dwóch względów: z p. w. narodowościowego i polityki kredytowej różnych instytucji finansowych na Pomorzu. Instytucje niemieckie posiadając 30,1 miln. wkładów udzieliły kredytów na 45,5 miln. zł; stanowi to 18,8% ogółu wkładów i 33,2% kredytów bankowych na Pomorzu. Cyfry te dosko-

nale ilustrują ekspansję kredytową niemiecką na tym tak b. ważnym z p. w. politycznego terenie. Inaczej przedstawia się sprawa jeśli chodzi o instytucje polskie. Przy 129,9 miln. zebranych wkładów udzieliły one bezpośrednich kredytów tylko na sumę 91,8 miln. zł. O takim wyniku decyduje wysoki udział P. K. O. we wkładach, wynoszący połowę ogólnego stanu wkładów i nieobecność P. K. O. na rynku kredytowym.

Zestawienie powyższe jednocześnie wykazuje dużą rolę w akcji kredytowej K. K. O., których kredyty wynoszą przeszło 40% ogólnej sumy kredytów bankowych na Pomorzu.

Ciekawą było by rzeczą zbadać, jak ta sprawa przedstawia się na innych terenach kraju.

Zjazd Związku Miast Polskich.

W dniach 26 — 27 odbywał się w Warszawie XV nadzwyczajny zjazd członków Związku Miast Polskich. Po uroczystym nabożeństwie w katedrze św. Jana p. prezydent Starzyński dokonał w sali Ratusza otwarcia obrad. Obecni byli m. in. p. premier Sławoj-Składkowski, wicemarszałkowie Senatu i Sejmu pp. Barański i Podoski, min. Kościałkowski, wiceministrowie Korsak, Morawski i Grodyński.

Po wyczerpującym sprawozdaniu prezydenta Starzyńskiego zabrał głos p. premier Składkowski podkreślając specjalnie obowiązek ciążący w obecnej chwili na miastach Polski — mianowicie walkę z bezrobociem jako najskuteczniejszy sposób walki z komunizmem.

Następnie długa dyskusja toczyła się nad referatem wiceprezesa Związku Miast p. W. Drojanowskiego w sprawie zmiany statutu Związku.

W czasie przerwy uczestnicy zjazdu złożyli wieńce na Grobie Nieznanego Żołnierza i w Belwederze.

Po południu dn. 26 i przed południem dnia następnego obradowały komisje. W komisji gospodarczej referat o „Roli miast w życiu gospodarczym państwa" wygłosił p. L. Barciszewski, prezydent m. Bydgoszczy i prezes Komunalnego Związku Kredytowego w Poznaniu; na komisji administracyjnej przemawiał prezydent m. Krakowa p. M. Kaplicki o „Roli samorządu w administracji publicznej"; wreszcie p. S. Nowakowski, prezydent m. Białegostoku wygłosił referat na temat reformy finansów miejskich.

Po zakończeniu obrad w komisjach odbyło się po południu zebranie plenarne, w obecności p. wicepremiera i ministra skarbu p. Kwiatkowskiego. Po burzliwych obradach uchwalono tezy poszczególnych komisji. Tezy te dotyczyły m. i. uzdrowienia gospodarki miejskiej przez zrównoważenie budżetów, zwiększenie dochodów miast, udostępnienie niskoprocentowych kredytów inwestycyjnych, reformę podatkową, zwiększenie pomocy finansowej z Funduszu Pracy oraz wzmożenie akcji kredytowej B. G. K. Inna grupa rezolucji dotyczyła nadzoru państwa nad samorządem oraz reformy finansów samorządowych.

Następnie delegacja Związku Miast udała się do p. wicepremiera Kwiatkowskiego, któremu przedstawiła na dwugodzinnej audiencji uchwalone najważniejsze i najpilniejsze rezolucje natury finansowej, zapowiadając przedstawienie wszystkich uchwał po uporządkowaniu całego materiału, jaki dał Zjazd. Ważność i pilność przede wszystkim tych spraw delegacja uzasadniła koniecznością aktywizacji gospodarki miast w związku z potrzebą zwiększenia zatrudnienia bezrobotnych.

Pan wicepremier obiecał rozważyć sprawę zwiększenia uprawnień finansowych miast i wyraził nadzieję, że widoczna poprawa ogólnej koniunktury gospodarczej przyniesie dodatnie skutki dla finansów miejskich.

Następnie p. minister oznajmił — cytujemy za „Gazetą Handlową" (Nr 98) — iż **„zamierza uregulować stosunki między Skarbem państwa a komunalnymi kasami oszczędności w ten sposób, aby przy zwiększonej płynności komunalnej kasy oszczędności instytucje miejskie i miejscowe czynniki gospodarcze mogły w szerszym niż dotychczas zakresie korzystać z celowych i gospodarczo uzasadnionych kredytów".**

W końcu stwierdził p. wicepremier konieczność podziału u nas ról w akcji społecznej i zadaniach instytucyj publicznych, co m. in. może usunąć powody do pretensji, jakie zgłaszają miasta wobec władz i instytucyj publicznych z tytułu należności za różne świadczenia miast dla tych władz i instytucyj.

Delegacja zjazdu miast była przyjęta również tego samego dnia przez p. wiceministra spraw wewnętrznych Korsaka.

Wystawa „Praca i Kultura Wsi" w Liskowie.

Wieś Lisków koło Kalisza należy do tych objawów polskiej energii i tężyzny, z jakich naprawdę możemy być dumni. Dowodzi ona zarazem, że powiedzenie „improductivité slave" jest fałszem wymyślonym dla zabicia naszego samopoczucia narodowego.

Lisków przed laty czterdziestu był niewielką wioską, gdzie bieda i ciemnota nawet na tle ówczesnych stosunków rzucała się w oczy. Posiadał nieurodzajne grunta i niewielkie, zdrobniałe gospodarstwa rolne, a głód był tam zwykłym gościem na przednówku. 87% ludności było analfabetami, chaty porozwalane, drogi niemożliwe do przebycia. Corocznie prawie cała ludność zdolna do pracy szła za zarobkiem do Prus, by stamtąd przynieść mało pieniędzy, lecz zato duży upadek moralny i pijaństwo.

A dziś... Dzięki niezmordowanej, pełnej zapału i poświęcenia, ciężkiej pracy ks. prałata Blizińskiego oraz grona osób ożywionych tym samym duchem Lisków stał się chlubą wsi polskiej. Jest tam elektryczność, kanalizacja, wodociągi, bruki i chodniki, a wieś tonie w kwieciu i sadach. Najrozmaitsze instytucje zaspakajają potrzeby duchowe, kulturalne i gospodarcze ludności dziś już oświeconej i zamożnej. Dość wymienić tylko niektóre instytucje i zakłady, a więc: Kółko Rolnicze, Koło gospodyń Wiejskich, Akcja Katolicka i Stowarzyszenie Katolickie Młodzieży Żeńskiej i Męskiej, Związek Strzelecki, Czerwony Krzyż, Przysposobienie Wojskowe, Chór, Orkiestra, Kółko Dramatyczne, Sierociniec na 1000 dzieci z całego województwa z warsztatami rzemieślniczymi i kursami dokształcającymi, Szkoła Rzemieślniczo - Przemysłowa, Szkoła Rolnicza, 7-oddziałowa Szkoła Powszechna, Sejmikowy Ośrodek zdrowia, Stacja opieki nad dzieckiem i matką, Kąpiele ludowe, Spółdzielnia Rolniczo - Handlowa z własnym młynem, cegielnią, betoniarnią i piekarnią, Spółdzielnia Mleczarska, Bank Ludowy będący centralą finansową i rachunkową wszystkich organizacji liskowskich, nie mówiąc już o kościele i urzędzie gminnym; Lisków ma nawet własny hotel „Gospodę Wycieczkową" i własne pismo „Liskowianin".

W tym to Liskowie odbędzie się w dniach od 8 czerwca do 4 lipca br. Wystawa „Praca i Kultura Wsi" pod protektoratem p. Premiera Składkowskiego. Do Komitetu Honorowego weszli ministrowie, przedstawiciele episkopatu, władz administracyjnych, wojskowych i szkolnych, organizacyj zawodowych i instytucji społecznych i spółdzielczych.

Zakres Wystawy będzie b. szeroki i obejmować będzie sekcje rolniczo - społeczną, spółdzielczą, pożarnictwa, przemysłu i chałupnictwa, samorządową, higieny wsi, antyalko-

holową, opieki społecznej, obrony państwa, oświaty i szkolnictwa i etnograficzno - krajoznawczą. Poza tym powołano do życia sekcje organizacyjne: propagandową, gospodarczą, zjazdową, imprez i rozrywek.

Wystawa, której celem jest pokazać, jak żyje i pracuje wieś polska i jakim zmianom podlega, przedstawia się więc jako b. ciekawa impreza, obliczona na 120 — 150 tysięcy zwiedzających.

Wszelkich informacji o udziale w wystawie udzielają biura Komitetu, które się mieszczą w Liskowie k/Kalisza (poczta loco) i w Warszawie (ul. Warecka 11a, tel. 520-53).

Wiadomości zagraniczne

Stan wkładów w kasach oszczędności za granicą w przeliczeniu na głowę ludnośsci.

W poprzednim n-rze „Oszczędności" (str. 147) zamieściliśmy statystykę wkładów w kasach oszczędności w różnych krajach wg stanu na koniec r. ub., podając obok sum w poszczególnych walutach również odnośne cyfry przeliczone na walutę polską. Celem lepszego porównania poniżej zamieszczamy stan wkładów w złotych polskich na 1 mieszkańca, aby w przybliżeniu uchwycić „stopień nasilenia" oszczędności pieniężnych w poszczególnychm państwach. Zaznaczamy, że liczby ludności odnoszą się do końca r. 1933, tj. ostatnich danych, jakie posiadamy (Mały Rocznik Statystyczny za rok 1936). Jednocześnie podajemy, jaki procent ludności posiada książeczki oszczędnościowe.

Kraj	Liczba ludności (w miln.)	Suma oszczędności na głowę mieszk. (w złotych)	Liczba książeczek na 100 mieszkańców
1. Szwecja	6,2	843,23	89,2
2. Norwegia	2,9	682,42	76,6
3. Dania	3,7	673,79	58,2
4. W. Brytania (z Irlandią)	49,8	643,45	34,1
5. Luksemburg	0,3	483,33	65,0
6. Stany Zjednoczone	126,1	472,67	13,4
7. Niemcy	66,2	459,06	32,0
8. Holandia	8,3	413,85	40,7
9. Francja	41,9	353,25	50,5
10. Austria	6,7	271,94	35,1
11. Czechosłowacja	15,0	263,73	32,0
12. Belgia	8,2	251,22	69,5
13. Włochy	42,2	246,59	39,8
14. Finlandia	3,5	204,29	31,1
15. Japonia (bez Mandżurii)	67,5	117,09	—
16. Portugalia	7,1	75,77	—
17. Polska	33,0	39,52	11,6
18. Łotwa	1,9	32,63	11,9
19. Bułgaria	6,0	26,66	9,3
20. Jugosławia	14,5	25,10	4,4
21. Grecja	6,6	20,—	8,5
22. Węgry	8,8	18,98	5,1
23. Estonia	1,1	12,73	1,7
24. Litwa	2,5	10,80	0,8
25. Rumunia	18,8	5,32	3,0

Pragnąc wyciągnąć z powyższego zestawienia jakieś ogólne wnioski musimy pamiętać nie tylko o zastrzeżeniach, któreśmy poczynili w notatce poprzedniej (siła nabywcza różnych walut), ale nadto pamiętać o tym, że wkłady oszczędnościowe w kasach oszczędności nie reprezentują ogółu oszczędności pieniężnych, i że nawet istnieją duże rozbieżności co do pojęcia samych wkładów oszczędnościowych. Dotyczy to tym bardziej kolumny trzeciej naszego zestawienia. W każdym razie łatwo zauważyć, że pod względem „natężenia oszczędności" na pierwszym miejscu idą kraje skandynawskie (prócz Finlandii), następnie kraje anglo-saskie i germańskie, potem narody romańskie (z wyjątkiem Rumunii) i wreszcie dość znacznie w tyle państwa słowiańskie, bałtyckie i bałkańskie; słowem wschodniej oraz środkowo- i południowo - wschodniej Europy. Lecz i tu są wyjątki: w grupie narodów romańskich ulokowała się z jednej strony Austria, a z drugiej Czechosłowacja wykazująca 8-krotnie większą sumę oszczędności na 1 mieszkańca niż Polska.

W grupie pozostałych państw słowiańskich kroczy na czele Polska zajmując o ogólnej klasyfikacji miejsce dopiero 17 (wśród państw europejskich 15). Porównanie naszego stanu oszczędności ze stanem państw północnej, zachodniej i środkowej Europy uwydatnia jaskrawo ubóstwo kapitałów w Polsce i słaby rozwój naszej oszczędności. Kolumna liczby książeczek na 100 mieszkańców wskazuje zarazem, jak wiele musimy jeszcze uczynić w dziedzinie propagandy i popularyzacji kas oszczędności, aby się zbliżyć choćby do najniższego poziomu tych państw, tj. do cyfry 30%.

Konkurs oszczędnościowy wśród nauczycielstwa.

Z okazji Dnia Oszczędności Związek fińskich kas zorganizował wśród nauczycielstwa konkurs na wypracowanie. Tematem pracy była kwestia oszczędności u młodzieży opuszczającej szkoły. Zgłoszono 121 prac. Większość wśród autorów stanowią nauczyciele seminariów nauczycielskich, nie brakło jednak i profesorów gimnazjalnych i nauczycieli szkół powszechnych.

Przyznano drugą i trzecią nagrodę, a zamiast pierwszej rozdano 4 nagrody pocieszenia.

Przegląd prasy

Ciekawy projekt ekspansji K. K. O. na Kresy.

Codzienna Gazeta Handlowa nr 92 z dnia 23 kwietnia br. zamieszcza ciekawy projekt wysunięty przez p. Wł. Gruszczyńskiego, dyrektora K. K. O. pow. warszawskiego, zmierzający do ożywienia działalności komunalnych kas oszczędności na Kresach przez przekształcenie i przejęcie niektórych słabszych K. K. O. kresowych przez silne kasy woj. centralnych, wzgl. południowych i zachodnich w formie ich oddziałów.

Oto co mówi o tym w wywiadzie udzielonym Gazecie Handlowej p. dyr. Gruszczyński („Jak wzmocnić finansowo Kresy?"):

„Moim zdaniem, można by — celem podniesienia tych kas — wprowadzić w życie zasadę, aby silne i finansowo zdrowe komunalne kasy oszczędności województw środkowych i zachodnich względnie południowej Polski, dysponujące odpowiednio wyszkolonym aparatem urzędniczym i poważnymi środkami finansowymi, zajęły się rozwojem słabych i ubogich komunalnych kas oszczędności na Kresach, które mogły by wówczas

funkcjonować jako oddziały tych silnych finansowo komunalnych kas oszczędności.

Uważałbym to za zdrową koncepcję, gdyż w ten sposób komunalne kasy oszczędności same przyczyniłyby się do podźwignięcia słabych jednostek spośród siebie, a są one dla tego celu dostatecznie mocne, praktycznie najbardziej przygotowane i, wreszcie, leży to w ich własnym „korporacyjnym" interesie.

Nie jest to też czysto teoretyczny postulat, gdyż znalazł on już swe praktyczne zastosowanie w innych krajach, np. w Czechosłowacji. Jak miałem możność się przekonać, dwie kasy praskie posiadają i prowadzą równocześnie we własnym zarządzie po kilka oddziałów na dalekiej Rusi Podkarpackiej i w północnych ubogich powiatach Słowaczyzny. Podobnie inne centralne czechosłowackie K. K. O. prowadzą kasy oszczędności na całkiem innych i odległych terenach — poza obrębem swojej działalności. Jest to, zdaniem moim, zjawisko zdrowe i godne naśladowania, a jak doniosłe ma znaczenie nie tylko gospodarcze, ale także narodowe i państwowe, nie potrzeba dowodzić.

System ten mógłby się przyjąć także i u nas z dużą korzyścią dla rozwoju gospodarczego i finansowego ziem wschodnich, przyczyniając się też do bliższego zespolenia ich z ośrodkiem państwa a pośrednio i do „podźwignięcia wzwyż"—tak nazwanej przez p. Ministra Skarbu — Polski B."

S T A T Y S T Y K A

Wkłady w instytucjach kredytowych i oszczędnościowych

Miliony złotych. 31.XII 1932 — 1395, 31.XII 1936

Instytucje Rodzaje wkładów	1932	1933	1934	1935	1936			
					31.III	30.VI	30.IX	31.XII
Ogółem	**2 690,7**	**2 720,3**	**2 984,9**	**3 015,6**	**2 938,1** [e]	**2 899,6** [e]	**2 989 8** [e,f]	**3 203,7**
Bank Polski	**208,6**	**239,4**	**216,6**	**187,5**	**134,0**	**143,8**	**160,2**	**237,1**
Rachunki żyrowe	208,6	239,4	216,6	187,5	134,0	143,8	160,2	237,1
w tym kas państwowych	12,2	14,9	29,0	1,2	1,1	1,4	1,5	1,4
Bank Gospodarstwa Krajowego . .	**255,9**	**223,5**	**300,2**	**275,2**	**259,0**	**258,7**	**290,2**	**355,1**
Wkłady terminowe	97,2	67,1	91,6	83,9	85,6	81,7	84,4	115,2
„ à vista	105,7	101,4	145,1	133,0	115,4	124,7	155,0	190,1
„ na książ. oszcz.	53,0	55,0	63,5	58,3	58,0	52,3	50,8	49,8
Państwowy Bank Rolny	**60,2**	**95,0**	**109,6**	**107,6**	**102,3**	**115,1**	**114,9**	**130,1**
Wkłady terminowe	3[illegible],5	58,5	64,5	59,4	65,1	66,4	68,6	70,7
„ à vista	26,4	34,7	42,6	45,5	34,3	46,0	43,7	56,9
„ na książ. oszcz.	1,3	1,8	2,5	2,7	2,9	2,7	2,6	2,5
Banki komunalne [a]	**30,6**	**31,5**	**40,1**	**38,9**	**39,7**	**37,8**	**41,4**	**44,6**
Wkłady terminowe	11,4	12,4	16,5	15,7	16,6	16,2	16,1	16,2
„ à vista	9,3	9,8	8,2	10,0	8,6	7,8	11,0	11,2
„ na książ. wkład. i asygn. kas.	0,3	0,3	0,6	1,1	2,0	2,6	3,0	3,1
Salda kredytowe rach. bieżących . .	9,6	9,0	14,8	12,1	12,5	11,2	11,3	14,1
Banki prywatne i większe domy bankowe [b]	**511,8**	**446,2**	**454,5**	**460,3**	**455,6**	**452,8**	**468,5**	**466,0**
Wkłady terminowe	182,0	124,9	126,3	114,1	114,6	102,6	97,8	100,3
„ à vista	121,0	119,8	127,3	127,1	126,4	128,3	133,4	131,3
„ na książ. wkład. i asygn. kas.	75,8	67,4	81,0	94,2	96,1	89,0	88,8	87,3
Salda kredytowe rach. bieżących . .	133,0	134,1	119,9	124,9	118,5	132,9	148,5	147,1
Oddziały banków zagranicznych .	**52,1**	**54,2**	**47,8**	**46,7**	**48,0**	**54,6**	**59,9**	**62,7**
Wkłady terminowe	8,9	6,6	9,8	10,5	11,7	10,7	12,7	11,7
„ à vista	12,4	7,8	11,3	12,0	11,8	11,0	10,3	9,7
„ na książ. wkład. i asygn. kas.	—	—	—	—	—	—	—	—
Salda kredytowe rach. bieżących . .	30,8	39,8	26,7	24,2	24,5	32,9	36,9	41,3
Bank P. K. O.	**3,4**	**8,5**	**20,8**	**36,8**	**38,9**	**35,5**	**33,3**	**30,1**
Wkłady terminowe	0,6	1,0	2,9	3,1	3,5	2,8	3,0	7,4
„ à vista	—	5,9	13,6	31,4	31,6	28,7	26,5	19,3
„ na książ. oszcz.	2,6	—	—	—	—	—	—	—
Salda kredytowe rach. bieżących . .	0,2	1,6	4,3	2,3	3,8	4,0	3,8	3,4
Pocztowa Kasa Oszczędności . . .	**622,8**	**713,5**	**858,1**	**881,7**	**861,0**	**825,2**	**844,0**	**895,6**
Wkłady na książ. oszcz.	444,8	506,5	624,4	679,3	689,1	645,2	649,6	663,7
„ czekowe	178,0	207,0	233,7	202,4	171,9	180,0	194,4	231,9
Komunalne Kasy Oszczędności [c] . .	**627,9**	**614,6**	**664,6**	**711,3**	**736,6**	**716,0**	**717,5**	**720,5**
Wkłady na książ. oszcz.	582,5	570,6	612,1	651,3	668,8	645,4	641,8	640,1
„ na rach. bież. czek. i żyrow.	45,4	44,0	52,5	60,0	67,8	70,6	75,7	80,4
Gminne kasy pożycz.-oszczęd. . .	**7,5**	**7,5**	**7,6**	**8,0**	.	.	.	.
Spółdzielnie kredytowe [d]	**306,5**	**282,5**	**259,8**	**255,2**	**256,2**	**253,5**	**252,9**	**253,9**
Centralna Kasa Spółek Rolniczych .	**3,4**	**3,9**	**5,2**	**6,4**	**6,8**	**6,0**	**7,0**	**8,0**
Wkłady na książ. oszcz. i asyg. kasowe	0,9	0,9	1,0	1,1	1,1	1,3	1,3	1,4
Salda kredytowe rach. bieżących . .	2,5	2,1	2,5	2,2	2,3	1,7	1,5	1,4
Lokaty kas Stefczyka	—	0,9	1,7	3,1	3,4	3,0	4 2	5,2

a Polski Bank Komunalny, Komunalny Bank Kredytowy i Wojewódzki Bank Pożyczkowy, w okresie 1928 — 1932 także Pomorska Krajowa Kasa Pożyczkowa, przekształcona następnie na Wojewódzką Kasę Oszczędności. *b* Prywatne banki akcyjne (krajowe), banki towarzystw kredytowych i domy bankowe objęte bilansem rocznym Min. Skarbu. *c* Łącznie z dwiema niekomunalnymi. *d* Należące do związków rewizyjnych. Od r. 1934 dane Rady Spółdzielczej.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU BIŁGORAJSKIEGO W BIŁGORAJU.

Bilans roczny netto na dzień 31-go grudnia 1936 r.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł.	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		7.987,19	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		5.276,51	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		8.414,99	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			21.678,69
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe:			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		28.589,72	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bank. Komunaln.		20.500,00	49.089,72
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (17 kont)		59.446,05	
8. Pożyczki wekslowe (679 kont)		243.314,66	
9. Weksle protestowane			
a) poch. z dysk. i poż. wek. (172 kont)		50.738,49	
b) pochodzące z innych kredytów			353.499,20
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wartośc. (...., k.)			
b) zabezpieczone hipoteką			
c) zabezp. innymi wartoś. (22 konta)		37.083,17	37.083,17
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) paier. wart. i ks. oszcz. (56 kont)			
b) innych wartości		8.686,40	
c) pożyczki zakładu zastawniczego			8.686,40
12. Pożyczki na skrypty dłużne (kont)			
13. Pożyczki hipoteczne (47 kont)			108.708,15
14. Należności z tyt. układów konwers. zatwierdzonych przez Komitet Konwers. Banku Akceptacyjnego (257 kont)			164.736,49
15. Odsetki zaległe			13.782,92
16. Nieruchomości			4.093,05
17. Ruchomości			3.887,05
18. Różne			25.629,03
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			13.731,92
Razem			804.605,79
21. Depozyty			49.299,32
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			41.441,06
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			70.117,00
25. Pokrycie Funduszu Eemerytalnego			
Ogółem			974.463,16

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł.	Zł.	Zł.
1. Kapitał zakładowy		50.000 00	
2. Fundusz zasobowy		5.797.73	
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			55 797,73
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno - publicznych *			
a) bezterminowe			
b) terminowe (1 konto)		196.695,22	196.695,22
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno - prywatnych *)			
a) bezterminowe (759 kont)		96 634.78	
b) terminowe do 3 miesięcy (32 konta)		20 558,26	
c) term. ponad 3 m. i war. (361 kont)		282.839,37	400.032,41
8. Rachunki bieżące (czek., przek. it.p.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ.			
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (41 kont)		46.009,97	46.009,97
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu (3 konta)			985 20
10. Zobowiązania inkasowe			
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych			
c) w Bankach Komunalnych i K.K.O.			
d) w innych instytucjach kredytowych.			79.117,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe			
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje		12.937,20	12.937,20
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			13.031,06
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			
21. Nadwyżki: a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			804,605,79
22. Różni za depozyty			49.299,32
23. Zobow. z tytułu udzielonych gwarancyj.			
24. Różni za inkaso			41.441,06
25. Bank Akceptacyjny			79.117,00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			974.463,17

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1936 ROK.

Straty

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	30.007.86	
b) od rachunków bieżących	1.367 77	
c) od redyskonta weksli	7,439.52	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie		
e) różne inne	1.100 53	39.915,68
2. Prowizje wypłacone		174,73
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	18.966 80	
b) świadczenia socjalne	1.585,68	
c) wydatki rzeczowe	7.414 02	27,966,50
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	346,35	346,35
6. Odpisy na dłużnikach		12.190.28
7. Różnice kurs. na r-kach w walut. obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych		
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz funduszu wyrównaw.		
11. Nadwyżka		
Razem		89.593,54

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	37.933,31	
b) od rachunków bieżących	4.122.60	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	645.48	
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.	11.455,00	
f) od papierów wartościowych	1.177.82	
g) od K. K. O. i Banków		
h) różne inne (pomoc Skarbu Państwa)	4 135 05	59,469.26
2. Prowizje pobrane		1.385,32
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		127,74
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		
7. Opłaty na koszty administracji		5,879.30
8. Różne dochody		
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		13.731.92
Razem		80,593.54

Buchalter: (—) H. Symko

Komisja Rewizyjna:
(—) Fr. Mroczek
(—) M. Bień
(—) P. Adamiec
(—) E. Miazga
(—) A. Sajkiewicz

Dyrekcja:
(—) M. Kucharski
(—) A. Skulski
(—) W. Maciocha

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU BRZEZIŃSKIEGO W BRZEZINACH.

Bilans roczny netto na dzień 31 grudnia 1936 r.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł.	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji:			
a) gotowizna		6.906,66	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		13.669,51	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		6.128,00	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			26.704,17
2. Kupony			1.490,25
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		54.283,20	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje Związków Komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		11.825,50	66.108,70
5. Banki i K. K. O. „Loro“			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane			
8. Pożyczki wekslowe (1307 kont)			595.551,90
9. Weksle protestowane			
a) poch. z dysk. i poż. wek. (204 kont)		51.960,75	
b) pochodzące z innych kredytów			51.960 75
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wartoś. (1 konto)		1.172,00	
b) zabezpieczone hipoteką (1 konto)		580.00	
c) zabezpieczone innymi wart. (6 kont)		8.032,36	9.784 36
11. Pożyczki terminowe na zastaw:			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (8 kont)		867,00	
b) innych wartości			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			867,00
12. Pożyczki na skrypty dłużne (1 konto)			127.534,08
13. Pożyczki hipoteczne (1 konto)			15.000.00
14. Należności z tytułu układu Konwers. zatwierdz. przez Kom. Konwers. Banku Akceptacyjnego (228 kont)			231.567,66
15. Odsetki zaległe			9.039 55
16. Nieruchomości			4.000,00
17. Ruchomości			5.121.00
18. Różne			16.824,29
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			3.255,17
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych 1932/33			
b) za rok sprawozdawczy		13.588,03	13.588.03
Razem.			878.396.91
21. Depozyty			297.460,40
22. Udzielone gwarancje			10.533,00
23. Inkaso			46 146,79
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			219.485,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem.			1.452 022.10

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł.	Zł.	Zł.
1. Kapitał zakładowy			100.000,00
2. Fundusz zasobowy			8.292,01
3. Fundusze specjalne:			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			761,00
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno - publicznych			
a) bezaerminowe (6 kont)		3.490,05	
b) terminowa (6 kont)		181.231,60	184.721,65
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno - prywatnych:			
a) bezaerminowe (2731 kont)		143.745,42	
b) terminowe do 3 miesięcy (563 kont)		49 894,73	
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe (68 kont)		32.238 10	225.878,25
8. Rachunki bież. (czekowe, przek. it.p.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publicznych (5 kont)		30.999,00	
b) osób fizycz. i praw.-pryw. (25 kont)		3.400,03	34 399,03
9. Salda kredytowe rachunków otw. kred.			
10. Zobowiązania inkasowe			7.202,00
11. Redyskonto weksli:			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach państwowych		49.027,00	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.		10.228,00	
d) w innych instytucjach kredytowych.			59.255.00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			144.639,00
13. Zastaw papierów wartościowych			6 075,00
14. Kredyty udzielone Kasie:			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		13.779,70	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje		30,900 00	44.679.70
15. Banki i K. K. O. „Loro“			51 840,00
16. Banki i K. K. O. „Nostro“			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			2.516,55
20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			8.137,72
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy 1935			
Razem.			878 396,91
22. Różni za depozyty			297.460.40
23. Zobow. z tyt. udzielonych gwarancyj.			10.533,00
24. Różni za inkaso			46.146,79
25. Bank Akceptacyjny			219.485,00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem.			1,452.022,10

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1936 R.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	21.398,60	
b) od rachunków bieżących	1.842,20	
c) od redyskonta weksli	15.369,02	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	802.33	
e) różne inne	4.779,15	44.191,30
2. Prowizje wypłacone		1.280.53
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	24.309.50	
b) świadczenia socjalne	3.887,10	
c) wydatki rzeczowe	8.701,10	36.897,70
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja:		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	564,50	564.50
6. Odpisy na dłużnikach		2.456,00
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych		
9. Różne		5.182 00
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego.		
11. Nadwyżka		
Razem.		90.572.03

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	38.951,66	
b) od rachunków bieżących	1.344.03	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	100,00	
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.	750 00	
f) od papierów wartościowych	3 498.72	
g) od K. K. O. i Banków	455,12	
h) różne inne	8.397.26	53.496,79
2. Prowizje pobrane		6.790,15
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartościowych		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		4.357.58
7. Opłaty na koszty administracji		9.903,96
8. Różne dochody		2.435,53
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		13.588.03
Razem.		90.572,03

Buchalter pełnomocnik (—) J. Bujnowicz

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący (—) H. Basiński
Członkowie:
(—) T. Łapiński
(—) B. Gruber

Dyrekcja:
Dyrektor Zarządzający (—) A. Piekarski
Zastępca Dyrektora (—) S. Puliński
Członek Dyrekcji (—) Fr. Bańkowski

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU DROHICKIEGO W DROHICZYNIE POLESKIM

Bilans roczny netto na dzień 31 grudnia 1936 r.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł.	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji:			
a) gotowizna		21.143,42	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		8.766,73	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		49.650,59	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			79.560.74
2. Kupony			
3. Waluty obce			178,00
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		36.982,70	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje Związków Komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		8 155,00	45.137,70
5. Banki i K. K. O. „Loro"			
6. Banki i K. K. O. „Nostro"			
7. Weksle zdyskontowane			
8. Pożyczki wekslowe (1962 konta)			214.672,20
9. Weksle protestowane:			
a) poch. z dysk. i poż. wek. (74 kont)		19.892,24	
b) pochodzące z innych kredytów			19.892,24
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wartościowemi			
b) zabezpieczone hipoteką			
c) zabezp. inn. wartościami (4 konta)		38.852,90	38.852,90
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) pap. wart. i ks. oszcz. (2 konta)		65 00	
b) innych wartości			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			65,00
12. Pożyczki na skrypty dłużne			
13. Pożyczki hipoteczne (11 kont)			18.526,00
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzon. przez Komitet Konwersyjny Banku Akceptac. (150 kont)			59.282,80
15. Odsetki zaległe			
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			3.804,00
18. Różne			6.711,16
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			486.682,74
21. Depozyty			1.074,00
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			8.534,34
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			
25. Pokrycia Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			496.291,08

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł.	Zł.	Zł.
1. Kapitał zakładowy			75.000,00
2. Fundusz zasobowy			33.260,68
3. Fundusze specjalne:			
a)			
b)			5.262,08
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych			
a) bezterminowe (10 kont)		36.553.72	
b) terminowe (1 konto)		65.993.84	102.547,56
7. Wkłady oszcz. osób fizycznych i prawno-prywat.:			
a) bezterminowe (290 kont)		83.499,61	
b) terminowe do 3 miesięcy (2811 kont)		121.212,27	
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe			204.711.88
8. Rachunki bieżące (czek., przekaz. i t.p.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publicznych (13 kont)		13.301,54	
b) osób fizycz. i praw.-pryw. (27 kont)		11.254,26	24 555 80
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			8.053,16
10. Zobowiązania inkasowe			2.495,10
11. Redyskonto weksli:			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych			
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych.			
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie:			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe			
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje		20.783,30	20.783,30
15. Banki i K. K. O. „Loro"			
16. Banki i K. K. O. „Nostro"			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			3.184.59
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			3.847,32
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		2.981.27	2.981.27
Razem			486.682,74
22. Różni za depozyty			1.074,00
23. Zobow. z tytułu udzielonych gwarancyj.			
24. Różni za inkaso			8.534,34
25. Bank Akceptacyjny			
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			496.291,08

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1936 ROK.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	11.972,86	
b) od rachunków bieżących	696,90	
c) od redyskonta weksli	490,71	
d) od zast. pap. i od kred. udziel. Kasie	1.683,30	
e) różne inne	90,10	14.933,87
2. Prowizje wypłacone		141,32
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	22.095,00	
b) świadczenia socjalne	1.725,87	
c) wydatki rzeczowe	7.018,52	30.839,39
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	422 68	422,68
6. Odpisy na dłużnikach		2.398,56
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych		400,00
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		3.897,02
11. Nadwyżka		2.981 27
Razem		56.014,11

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	32.906,89	
b) od rachunków bieżących	4.814,49	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	17,19	
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych	2.552,16	
g) od K. K. O. i Banków	1.885,31	
h) różne inne Pomoc Skarbu Państwa i wkł. konwersyj.	4.768,67	46.944,71
2. Prowizje pobrane od inkasa		997,03
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		4.297,02
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		
7. Opłaty na koszty administracji		3.775,35
8. Różne dochody		
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		56.014,11

Buchalter: (—) Józefa Dzikowska

Dyrektor: (—) Stefan Wojtkowski

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: (—) Czapiński Ludwik
Członkowie: (—) Marczonok Jerzy
(—) Setto Lucjan

Zarząd:
(—) Edward Dunin-Markiewicz
(—) Józefa Dzikowska
(—) Stanisław Wysłouch

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU GRODZIEŃSKIEGO W GRODNIE

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1936 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji . . .			
a) gotowizna		24.559,55	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		23 971,11	
c) pozost. w Bankach Państw. i Kom.		642,50	
d) pozostałość w innych K. K. O. .			
e) bony inwestycyjne			49.173,16
2. Kupony		2.081,34	2.081,34
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		38.077,50	
c) listy zastawne i obligacje . . .		9.588,48	
d) obligacje związków komunalnych .		8.359,20	
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych . .		8.825,00	64.850,18
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro . . .			
7. Weksle zdyskontowane (84 kont) . .		364.509,92	364.509,92
8. Pożyczki wekslowe (1398 kont) . .		486.374,39	486.374,39
9. Weksle protestowane			
a) pochodz. z dysk. i poż. wekslowych (280 kont)		82 564,44	
b) pochodzące z in. kredytów (1 konto)		23 348,40	105.912,84
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezpieczone papierami wartościowymi (.... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką . . .			
c) zabezpieczone innymi wartościami .			
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (638 kont) . . .		53.404,12	
b) innych wartości			
c) pożyczki zakładu zastawn. (.... k.)			53 404,12
12. Pożyczki na skrypty dłużne (3 konta) .		240.691,78	240.691,78
13. Pożyczki hipoteczne (35 kont) . .		144.186,77	144.186,77
14. Należności z tyt. układów konwers. zatwierdzonych przez Kom. Konwersyjny Banku Akceptacyjnego (602 konta) .		243.919,40	243.919,40
15. Odsetki zaległe		6.242,10	6.242,10
16. Nieruchomości		23.000,00	23.000,00
17. Ruchomości		14.191,42	14.191 42
18. Różne		13.428,25	13.428,25
19. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy . . .			
Razem . .			1.811.965,67
21. Depozyty		421.077,29	421 077,29
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso		96.478,17	96.478,17
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego . .		260.044,00	260.044,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego . .			
Ogółem . .			2.589.565,13

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł.	Zł.	Zł.
1. Kapitał zakładowy		150.000,00	150.000,00
2. Fundusz zasobowy		1.633,63	1.633,63
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy		10.380,48	10.380,48
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości .		1.380,00	1 380,00
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publicznych			
a) bezterminowe (18 kont) . . .		147.094,35	
b) terminowe (4 konta) . . .		151.068,62	298,162,97
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych . . .			
a) bezterminowe (1101 kont) . .		461.457,45	
b) terminowe do 3 miesięcy (52 konta)		72.115,42	
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe (78 kont)		150.086,34	683.659 21
8. Rachunki bieżące (czek., przekaz. itp.):			
a) instyt. państw., samorząd. i innych prawno-publicznych (21 kont) .		121.510,14	
b) osób fizycznych i prawno - prywatnych (215 kont)		140.754 78	262.264,92
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe . . .		10.753,43	10.753,43
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim		109.955,00	
b) w Bankach państwowych . . .			
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych .			109.955,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego		224.024,00	224.024,00
13. Zastaw papierów wartościowych .			
14. Kredyty udzielone Kasie:			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe . . .			
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro . . .			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne		34.110,10	34.110,10
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)		23.616,79	23.616,79
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy . . .		2.025,14	2 025,14
Razem . .			1.811.965,67
22. Różni za depozyty		421.077,29	421.077,29
23. Zobowiązania z tyt. udziel. gwarancyj			
24. Różni za inkaso		96.478,17	96.478,17
25. Bank Akceptacyjny		260.044,00	260.044,00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem . .			2.589.565,13

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1936 ROK.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane:		
a) od wkładów oszczędnościowych . .	38.684,38	
b) od rachunków bieżących . . .	3.652 45	
c) od redyskonta weksli	21.799,93	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	5.516,91	
e) różne inne	229,25	69.882,92
2. Prowizje wypłacone	750 06	750,06
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	50.135,30	
b) świadczenia socjalne	3.806,85	
c) wydatki rzeczowe	20.545,50	74 487,65
4. Podatki i opłaty skarbowe . . .	105,27	105,27
5. Amortyzacja:		
a) nieruchomości	460,00	
b) ruchomości	2.580,07	3.040,07
6. Odpisy na dłużnikach	47.160,09	47.160,09
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc. .	3.975,94	3.975,94
9. Różne	1.192,54	1.192,54
10. Dotacja na rzecz funduszu wyrównawczego	1.023,00	1.023,00
11. Nadwyżka		2.025,14
Razem . .		203.642,68

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane:		
a) od weksli	85.621,74	
b) od rachunków bieżących . . .	263,97	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	3.606,85	
d) od pożyczek na skrypty dłużne . .	15.381,06	
e) od pożyczek i wierzytelności hipotecznych	19.065,94	
f) od papierów wartościowych . . .	5.113,45	
g) od K. K. O. i Banków		
h) różne inne	7.961,23	137 014,24
2. Prowizje pobrane	24.313 13	24.313,13
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych	118,53	118,53
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.	1.023,00	1.023,00
5. Dochód netto z nieruchomości . . .	600,00	600,00
6. Odzyskane straty	36,597,84	36.597,84
7. Opłaty na koszty administracji . .		
8. Różne dochody		
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych	3.975,94	3.975,94
10. Strata		
Razem . .		203.642,43

Buchalter: (—) M. Artysz

Komisja Rewizyjna:
(—) Wach Władysław
(—) Inż. Wołodkiewicz Arkadiusz
(—) Stodulski Władysław

Zarząd:
(—) Artysz Michał, p. o. kier.
(—) Osiecki Stanisław
(—) Trawiński Józef

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU LIPNOWSKIEGO W LIPNIE WARSZ

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1936 ROKU.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł.	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		21.568,89	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		25.879,12	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		40.616,77	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			88.064,78
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		1.039,07	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		1.100,00	2.139,07
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (– kont)			
8. Pożyczki wekslowe (652 konta)			281.702,50
9. Weksle protestowane:			
a) poch. z dysk. i poż. weksl. (32 kont)			12.719,00
b) poch. z innych kredytów (.... kont)			
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papier. wartośc. (1 konto)		1.000,00	
b) zabezpieczone hipoteką (1 konto)		1.988,47	
c) zabezp. innymi wartośc. (2 konta)		143 35	3.131,82
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych (16 kont)			2 235,00
b) innych wartości* (.... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawniczego *			
12. Pożyczki na skrypty dłużne (.... kont)			
13. Pożyczki hipoteczne (4 kont)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Kom. Konwersyjny Banku Akceptac. (48 kont)			79.555,00
15. Odsetki zaległe			
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			2.707,95
18. Różne			1.271,53
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			89,80
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			473.616,45
21. Depozyty			50.090 00
22. Udzielone gwarancje			15.798,00
23. Inkaso			20.551,13
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			560.055,58

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł.	Zł.	Zł.
1. Kapitał zakładowy			100.000,00
2. Fundusz zasobowy			
3. Fundusze specjalne			
a) na pokrycie strat z tytułu likwidacji b. K. K. O. w Kolnie			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych:			
a) bezterminowe (kont)			
b) terminowe (3 konta)			70.898,45
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych *)			
a) bezterminowe (579 kont)		75.763,82	
b) terminowe do 3 miesięcy (65 kont)		79.321,65	
c) terminowe ponad 3 mies. (31 kont)		7.936,12	163.021,59
8. Rachunki bieżące*) (czekowe, przekazowe i t. p.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (26 kont)		45.663,76	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (19 kont)		5.791,54	51.455,30
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			400,00
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych			8.296,00
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych.			
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			53.861,88
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe			12.948 00
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokresowe)			7.729 70
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			5.005,53
Razem			473.616,45
22. Różni za depozyty			50.090,00
23. Zobowiązania z tytułu udziel. gwarancyj			15.798,00
24. Różni za inkaso			20.551,13
25. Bank Akceptacyjny			
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			560.055,58

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1936 ROK.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	7.244,86	
b) od rachunków bieżących	1.329,57	
c) od redyskonta weksli	423,69	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	4.926,10	
e) różne inne		13.924,22
2. Prowizje wypłacone		
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	9.063,80	
b) świadczenia socjalne	807,43	
c) wydatki rzeczowe	4.071,34	13.942,57
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości		416 25
6. Odpisy na dłużnikach		489,65
7. Różnice kursowe na rach. w wal. obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		168,93
9. Różne		190,00
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		5.005,53
Razem		34.137 15

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	25.513,21	
b) od rachunków bieżących	1.008,88	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	122,90	
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych	68,65	
g) od K. K. O. i Banków	363,34	
h) różne inne	639,19	27.716,71
2. Prowizje pobrane		2.359,70
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		1.932,18
7. Opłaty na koszty administracji		2.129,10
8. Różne dochody		
9. Odpis z fund. wyr. na pokr. strat kurs.		
10. Strata		
Razem		34.137,15

Za Buchaltera: (—) A. Kawczyńska
Komisja Rewizyjna:
(—) W. Winnicki
(—) Inż. W. Kowalczewski

Zarząd Kasy:
(—) K. Brązert — Naczelnik Zarządu
(—) W. Boniecki — Kierownik Kasy
(—) Z. Michalski

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU LUBELSKIEGO W LUBLINIE.

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1936 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł.	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji:			
a) gotowizna $ 13 a 6.—	78.00	24.866.C6	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		4.692,95	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych . . .		91.115,55	
d) pozostałość w innych K. K. O. .			
e) bony inwestycyjne			120.674,56
2. Kupony			5.430,16
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		140.321,10	
c) listy zastawne i obligacje . .			
d) obligacje Związków Komunalnych .			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych .		26.579,50	166.900,60
5. Banki i K. K. O. „Loro“ . . .			
6. Banki i K. K. O. „Nostro“ . . .			
7. Weksle zdyskontowane (18 kont) .			38 624.02
8. Pożyczki wekslowe (1980 kont) . .			482.192.81
9. Weksle protestowane:			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (1544 kont)		500.801,97	
b) pochodz. z innych kredytów (... k.)			500.801,97
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wart. (.... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (14 kont) .		186.629.44	
c) zabezp. innymi wartośc. (1 konto) .		5.590.23	192.219,67
11. Pożyczki terminowe na zastaw:			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności			
b) innych wartości (.... kont) . .			
c) pożyczki zakładu zastawn. (.... kont)			
12. Pożyczki na skrypty dłużne . . .			
13. Pożyczki hipoteczne (.... kont) . .			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdz. przez Komitet Konwersyjny Banku Akceptac. (1606 kont)			1.673.420.51
15. Odsetki zaległe			188.664.88
16. Nieruchomości			2.512.80
17. Ruchomości (Remanent zł 18.775,34 mniej amortyzacja zł 11.100,21) . .			7.675.13
18. Różne			116.780,28
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			32.166.87
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych do pokrycia przez Związek Poręczający			377.864.56
b) za rok sprawozdawczy . . .			46.473.14
Razem. .			3.752 401,98
21. Depozyty			623.919.24
22. Udzielone gwarancje			4.033,00
23. Inkaso			33.252,78
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego . .			1.034.848,00
25. Zabezpieczenia z tyt. układów konwers.			2.023,712.56
Razem. .			3.719.765,58
Ogółem. .			7.472.167,56

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł.	Zł.	Zł.
1. Kapitał zakładowy		300.000,00	
2. Fundusz zasobowy		5.808.21	
3. Fundusze specjalne:			
a) rezerwa na spłatę wkładów celow. premiowanych		279,79	
b) rezerwa z tyt. różnicy kursu na pożyczkach dolar. zaskarż. . .		11.232,00	317.320,00
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości .			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno publicznych			
a) bezterminowe (5 kont) . . .		14.300.65	
b) terminowe (4 konta) . . .		356.529,85	370.830,50
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno - prywatnych			
a) bezterminowe (6751 kont) . .		733 440.97	
b) terminowe do 3-ch miesięcy (331 kont) $ 3679, a €.—	22.074,00	444.917,56	
c) term. ponad 3 m. i war. (5043 kont)		433.486.61	1.611.845,14
8. Rachunki bieżące *) (czekowe, przekazowe i t. p.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (16 kont) . .		59.682,89	
b) osób fizycznych i prawno - prywatnych (89 kont)		86.727,91	146.410,80
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			3.788,68
11. Redyskonto weksli:			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych . . .		149 628,75	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.		8 200,00	
d) w innych instytucjach kredytowych.			157.828.75
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac. .			857,309,00
13. Zastaw papierów wartościowych . .			76.[illegible]50,00
14. Kredyty udzielone Kasie:			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe . . .		96,717,00	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje . . .		67 019,89	163.736,89
15. Banki i K. K. O. „Loro“ . . .			
16. Banki i K. K. O. „Nostro“ . . .			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne . . .			
19. Różne			8.138,21
20. Sumy przechodnie (rozlicz międzyokr.)			38.444,01
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy . . .			
Razem. .			3.752.401,98
22. Różni za depozyty			623 919,24
23. Zobow. z tytułu udzielonych gwarancyj.			4.033,00
24. Różni za inkaso			33.252,78
25. Bank Akceptacyjny			1.034.848,00
26. Różni za zabezp. z tyt. ukł. konwers.			2.023.712,56
Razem. .			3 719,765,58
Ogółem. .			7.472.167,56

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1936 ROK.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane:		
a) od wkładów oszczędnościowych . .	88.274.10	
b) od rachunków bieżących . . .	4.601.98	
c) od redyskonta weksli	59,724 96	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	9 628,88	
e) różne inne	230,21	162.460.13
2. Prowizje wypłacone (prowizja akceptacyjna wypłacona Bankowi Akceptacyjnemu)		1.258,89
3. Koszty administracyjne:		
a) wydatki osobowe	62.325,72	
b) świadczenia socjalne	4.408 89	
c) wydatki rzeczowe	31,715.29	98.449,90
4. Podatki i opłaty skarbowe . . .		
5. Amortyzacja:		
a) nieruchomości		
b) ruchomości		1 240,76
6. Odpisy na dłużnikach		7.186,26
7. Różnice kursowe na papierach wartośc.		693,90
8. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych (w tym rezerwa 11.232 zł)		12,630,64
9. Różne (w tym koszty now. lok. 6402,12)		7.253 23
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego.		
11. Saldo strat z 1935 r. do pokrycia przez Związek Poręcz. (Wydz. Pow. w Lublinie)		377,864.58
Razem. .		669.038,29

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane:		
a) od weksli	89.633,35	
b) od pożyczek skonwertowanych na Bank Akceptacyjny	106.237,34	
c) od rachunków bieżących . . .	85,27	
d) od pożyczek terminowych na zastaw .		
e) od pożyczek na skrypty dłużne . .		
f) od poż. i wierzytelności hipotecznych	5,524.00	
g) od papierów wartościowych . . .	10,840 66	
h) od K. K. O. i Banków	335,62	
i) Różne inne	160.52	212 816,76
2. Prowizje pobrane (zą inkaso) . . .		3.745,54
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości . . .		
6. Odzyskane straty		7.840,44
7. Opłaty na koszty administracji . .		19.851,38
8. Różne dochody (w tym za druki zł 158.—)		446.45
9. Straty z lat poprzednich		377.864,58
10. Strata za rok 1936		46.473,14
Razem. .		669.038.29

Buchalter: (—) Cz. Busiewicz

Dyrekcja Kasy: (—) T. Hajnrych
(—) Cz. Busiewicz
(—) J. Larkowski

Komisja Rewizyjna:
(—) F. Krokowski
(—) M. Pidek
(—) Wł. Szczepański

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU OSTROŁĘCKIEGO W OSTROŁĘCE.

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1936 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł.	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		17.071,13	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		7.195,60	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		9.019,82	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			33.286,55
2. Kupony			500,11
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		17.802,81	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		13 469,50	31.272,31
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			18.049,50
7. Weksle zdyskontowane			6.855,00
8. Pożyczki wekslowe			106.059 00
9. Weksle protestowane			
a) poch. z dysk. i poż. weksl. (k.)			
b) pochodzące z innych kredytów*			23.817,18
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wartościowemi			
b) zabezpieczone hipoteką			
c) zabezpieczone innymi wartościami		29 713,06	29.713,06
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (kont)		3 600,00	
b) innych wartości			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			3 600,00
12. Pożyczki na skrypty dłużne			2.210,00
13. Pożyczki hipoteczne (.... kont)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjn. zatwierdzonych przez Komitet Konwers. Banku Akceptacyjnego			357.892,00
15. Odsetki zaległe			6.566,77
16. Nieruchomości			64.398,96
17. Ruchomości			4.321,09
18. Różne			4 353,90
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			4.563,63
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		4.800,51	4.800,51
Razem			702.261,57
21. Depozyty			597.216,41
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			54.434 30
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			328.273,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Razem			979.923,71
Ogółem			1.682.185,28

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł.	Zł.	Zł.
1. Kapitał zakładowy			100.000,00
2. Fundusz zasobowy			20.332,70
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			463,98
4. Fundusz wyrównawczy			2.799,00
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno publicznych			
a) bezterminowe (2 konta)		3.251,03	
b) terminowe (2 konta)		66.790,26	70.041,29
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (1103 konta)		55.210 03	
b) terminowe do 3 miesięcy (594 kont)		34.473,69	
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe (258 kont)		77.914,12	167.597,84
8. Rachunki bieżące (czek., przek. it.p.)			
a) instytucyj państw., samorzd. i innych prawno-publ. (4 konta)		2 506,67	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (23 konta)		12.558,50	15 065,17
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			2.900,76
10. Zobowiązania inkasowe			
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych		15.155,00	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.		8,045,00	
d) w innych instytucjach kredytowych.			23.200,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			283.674,00
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		4.520,00	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			4.520,00
15. Banki i K. K. O. Loro			2.711,50
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			1 895,15
20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			7.060,18
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			702.261,57
22. Różni za depozyty			597.216,41
23. Zobowiązania z tyt. udziel. gwarancyj			
24. Różni za inkaso			54.434,30
25. Bank Akceptacyjny			328.273,00
26. Fundusz Emerytalny			
Razem			979.923,71
Ogółem			1.682.185,28

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1936 ROK.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	12.023,82	
b) od rachunków bieżących	477,88	
c) od redyskonta weksli	20.354,68	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie		
e) różne inne	673,49	33.529,87
2. Prowizje wypłacone		18,86
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	12.236,00	
b) świadczenia socjalne	1.147,93	
c) wydatki rzeczowe	5.927 76	19.311 69
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5) Amortyzacja		
a) nieruchomości	559,80	
b) ruchomości	875,82	1.435,62
6. Odpisy na dłużnikach		4.516,87
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		1,80
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych		1.558 42
9. Różne		228,12
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		
Razem		60.601,25

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	13 584,07	
b) od rachunków bieżących	2.318,97	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	289,60	
d) od pożyczek na skrypty dłużne	16 217,40	
e) od pożyczek i wierzytelności hipotecznych		
f) od papierów wartościowych	1.381,05	
g) od K. K. O. i Banków	326 58	
h) różne inne	13.067,19	47.184,86
2. Prowizje pobrane		5.712,16
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		44,51
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		19,89
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		
7. Opłaty na koszty administracji		1,343,50
8. Różne dochody		
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		1 495,82
10. Strata		4.800,51
Razem		60.601,25

Dyrekcja Kasy:
Dyrektor Zarządzający: (—) **C. Modzelewski**
Członkowie: (—) **H. Mantey**
(—) **Majewski** — buchalter

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: (—) **Z. Górski**
Członkowie: (—) **S. Grzybowski**
(—) **S. Rydel**

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU RAWSKIEGO W RAWIE MAZOWIECKIEJ.

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1936 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		18.853,02	
b) pozostałość w Banku Polsk. i PKO.		16.242,56	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		81.845 36	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			116.940,94
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		13.754.32	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udz. w Bankach Komunalnych		12.753,00	26 507,32
5. Banki i K. K. O. Loro			225,30
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (12 kont)			23.721,00
8. Pożyczki wekslowe (548 kont)			154.249,10
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (163 konta)		35.355,00	
b) pochodzące z innych kredytów			35.355,00
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wart. (.... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (.... kont)			
c) zabezpiecz. innymi wart. (3 konta)		66.868,29	66.868,29
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (13 kont)		1.885,00	
b) innych wartości* (.... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			1.885,00
12. Pożyczki na skrypty dłużne			
13. Pożyczki hipoteczne			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akc. (212 kont)		358.524,29	
14a. Układy konwers. we włas. zakresie (4)		40.146,00	398.670,29
15. Odsetki zaległe			21.039,63
16. Nieruchomości			27.685 25
17. Ruchomości			3.173,75
18. Różne			3.292,74
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			4.071,14
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			883.684,75
21. Depozyty			61.186,54
22. Udzielone gwarancje			66.000,00
23. Inkaso			36.407,77
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			207.950,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			1.255.229,06

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			101.605 30
2. Fundusz zasobowy			30.441,00
3. Fundusze specjalne:			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno publicznych			
a) bezterminowe (6 kont)		3.962.16	
b) terminowe (4 konta)		25.237,68	29.199,84
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno - prywatnych			
a) bezterminowe (1843 kont)		104.453.15	
b) terminowe do 3 miesięcy (91 kont)		97.470,15	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (kont)			201.923,30
8. Rachunki bieżące (czek., przekaz. itp.):			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (5 kont)		129.447 52	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (11 kont)		7.176,49	136.624,01
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			1.082,10
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach państwowych		45.524,00	
c) w Bankach Komunalnych i K.K.O.		78.430 00	
d) w innych instytucjach kredytowych			123.954,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akcept.			189.634,00
13. Zastaw papierów wartościowych			4.464,00
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		26.000,00	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			26.000,00
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			22.783,10
19. Różne			11 134,47
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			3.630,21
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			1.208,52
Razem			883 684,75
22. Różni za depozyty			61.186,54
23. Zobowiązania z tytułu udziel. gwarancyj			66.000,00
24. Różni za inkaso			36.407,77
25. Bank Akceptacyjny			207.950,00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			1.255,229,06

1) W tym papiery wartościowe Funduszu zasobowego zł 3191.—.

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1936 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane:		
a) od wkładów oszczędnościowych	11.759,20	
b) od rachunków bieżących	1.689,60	
c) od redyskonta weksli	23.173,15	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	462,06	
e) różne inne	2.096,68	39.180.69
2. Prowizje wypłacone	268,29	268,29
3. Koszty administracyjne:		
a) wydatki osobowe	16.703,50	
b) świadczenia socjalne	1.133,06	
c) wydatki rzeczowe	6.689,06	24.525,62
4. Podatki i opłaty skarbowe		264,55
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości		391 50
6. Odpisy na dłużnikach		2.650,00
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		965,68
9. Różne		658 00
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		1.208.52
Razem		70.112 85

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane:		
a) od weksli	34 715,89	
b) od rachunków bieżących	1.687,44	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	176,80	
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipotecz.		
f) od papierów wartościowych	1.008,50	
g) od K. K. O. i Banków	440,02	
h) różne inne	26.070,41	64.099 06
2. Prowizje pobrane		1.485,90
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartościowych		
5. Dochód netto z nieruchomości		331,95
6. Odzyskane straty		
7. Opłaty na koszty administracji		3.621,20
8. Różne dochody		574,74
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		70.112,85

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej: (—) **F. Wawer**

Członkowie: (—) **M. Olszewski**
(—) **A. Dziubiński**
(—) **J. Zgliński**
(—) **J. Janowski**

Rzeczoznawca: (—) **Wł. Perun**
Buchalter: (—) **E. Kubacka**

Dyrekcja Kasy:
(—) **A. Rosse**
(—) **W. Kempa**

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU SZCZUCZYŃSKIEGO W GRAJEWIE

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 1937 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł.	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		13.171,99	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		11.404,25	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		1.241,00	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			28.817,14
2. Kupony			
3. Waluty obce			1 683,44
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		10.220,50	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		3.655,00	13.875 50
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (.... kont)			
8. Pożyczki wekslowe (280 kont)			70.410,85
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (36 kont)		4.581,72	
b) poch. z inn. kredytów* (.... kont)			4.581,72
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezpieczone papierami wartościow.			
b) zabezpieczone hipoteką (1 konto)		1.344,00	
c) zabezpiecz. innymi wart. (4 konta)		63.672,50	65.016 50
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wart. i książeczek oszczędności (100 kont)		12.503 84	
b) innych wartości (.... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			12.503,84
12. Pożyczki na skrypty dłużne (5 kont)			24.275,00
Układy poza Bk. Akcep.			
13. Pożyczki hipoteczne* (.... kont)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdz. przez Komitet Konwersyjny Banku Akceptac. (64 kont)			24.527,00
15. Odsetki zaległe			
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			2.788,00
18. Różne			1.528,51
19. Sumy przech. (rozliczenia międzyokr.)			
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			247.007,50
21. Depozyty			111.290,42
22. Udzielone gwarancje			39.200,00
23. Inkaso			10.576,91
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			408.074,83

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł.	Zł.	Zł.
1. Kapitał zakładowy			50 000,00
2. Fundusz zasobowy			5.139,17
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			776,30
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych			
a) bezterminowe (2 kont)		93.200,00	
b) terminowe			93 200,00
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (896 kont)		34 698,83	
b) terminowe do 3 miesięcy (3 konta)		12.701,00	
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe (1 konto)		3.087 30	50.487,13
8. Rachunki bieżące *) czekowe, przekazowe i t. p.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (8 kont)		7.865,50	
b) osób fiz. i prawno-pryw. (8 kont)		1.036,57	8.902,07
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			2.439 50
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych		3.810 00	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych			3.810,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		25 269 58	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			25.269,58
15. Banki i K. K. O. Loro			770,70
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			3.610,79
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			2 218,22
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		384,04	384,04
Razem			247.007,50
22. Różni za depozyty			111 290,42
23. Zobow. z tytułu udzielonych gwarancyj.			39.200 00
24. Różni za inkaso			10.576,91
25. Bank Akceptacyjny			
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			408.074 83

1) W tym papiery wartościowe Funduszu zasobowego zł 4.620,50.

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW za 1936 rok.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	4.879,25	
b) od rachunków bieżących		
c) od redyskonta weksli	1.008,10	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	2.155,51	
e) różne inne		8 042,86
2. Prowizje wypłacone		175,22
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	14.054,90	
b) świadczenia socjalne	1.035,67	
c) wydatki rzeczowe	6.344,05	21.434,62
4. Podatki i opłaty skarbowe		82,86
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	950,00	950,00
6. Odpisy na dłużnikach		874.25
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych		
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz funduszu wyrówn.		776,30
11 Nadwyżka		384,04
Razem		32.720,15

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	13.580,65	
b) od rachunków bieżących	7.805,91	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	1.380,20	
d) od poż. na skrypty dłużne od układów	305,98	
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych	1.409,00	
g) od K. K. O. i Banków	226,18	
h) różne inne		24.707,92
2. Prowizje pobrane		5.944,70
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		925,05
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		776,30
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		304,18
7. Opłaty na koszty administracji		
8. Różne dochody		62 00
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		32.720,15

Komisja Rewizyjna:
(—) St. Borys
(—) M. Kulik
(—) K. Psikus
(—) W. Zamiarowski

Zarząd Kasy:
Nacz. Zarządu i Dyrektor: (—) B. Nosowicz
Zast. Nacz. i Buchalter: (—) T. Dembiński
Członek Zarządu: (—) St. Kuczyński

Redaktor odpowiedzialny: Bolesław Obszyński. Wydawca: Samorządowy Instytut Wydawniczy sp. z o. o.

Drukarnia Samorządowego Instytutu Wydawniczego, Warszawa, ulica Miodowa Nr. 6.